

**Bryssel den 28 februari 2025
(OR. en)**

6646/25

**Interinstitutionellt ärende:
2025/0035(NLE)**

**RECH 71
ATO 7
COMPET 102**

FÖRSLAG

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	28 februari 2025
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2025) 60 final
Ärende:	Förslag till RÅDETS FÖRORDNING om inrättande av Europeiska atomenergigemenskapens forsknings- och utbildningsprogram för perioden 2026–2027 som kompletterar Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation samt om upphävande av rådets förordning (Euratom) 2021/765

För delegationerna bifogas dokument – COM(2025) 60 final.

Bilaga: COM(2025) 60 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 28.2.2025
COM(2025) 60 final

2025/0035 (NLE)

Förslag till

RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av Europeiska atomenergigemenskapens forsknings- och utbildningsprogram för perioden 2026–2027 som kompletterar Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation samt om upphävande av rådets förordning (Euratom) 2021/765

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Detta förslag till Euratoms forsknings- och utbildningsprogram för 2026–2027 (*programmet*) förlänger i praktiken Euratoms nuvarande forsknings- och utbildningsprogram för 2021–2025 (*programmet för 2021–2025*)¹ med de två år² som återstår av den nuvarande fleråriga budgetramen³.

Det föreslagna programmet är ett eget program men det behåller merparten av sin föregångares egenskaper, däribland dess viktigaste forskningsverksamhet⁴. Programmets finansieringsram hade redan fastställts till 598 miljoner euro (i löpande priser) när den fleråriga budgetramen antogs. I förslaget fastställs budgeten för direkta och indirekta åtgärder och de allmänna och specifika målen, och en beskrivning ges av stödinstrumenten.

Kommissionen kommer att sträva efter att genomföra programmet med följande prioriteringar:

- Forskningen på säkerhetsområdet ska tillhandahålla i) verktyg och vägledning till dem som driver kärnkraftverk och till säkerhetsmyndigheter för övervakningen av säkerheten vid befintliga kärntekniska anläggningar, ii) know-how och lösningar för att framtida kärnkraftverk, inklusive små modulära reaktorer, ska kunna uppfylla säkerhetskraven samt iii) verktyg och metoder för säkerhetsmyndigheters tester av nya konstruktioner och enklare licensiering. Finansieringen av forskningsprojekt på detta område kommer att vara mycket selektiv, eftersom större delen av budgeten för fissionsforskning kommer att gå till medfinansierade partnerskap.
- Genom programmet kommer de medfinansierade europeiska partnerskapen inom fissionsforskning (strålskydd, hantering av radioaktivt avfall, kärnämnen) att få ytterligare finansiering för att säkerställa att de kan anpassa sig till det föränderliga forskningslandskapet och att nya intressenter och alla medlemsstater kan delta.
- Programmet syftar till att EU ska bibehålla sin ledande ställning inom fusionsforskning i och med sjösättningen av ett samprogrammerat europeiskt partnerskap, som kommer att sammanföra intressenter inom den offentliga och privata sektorn för att åtgärda flaskhalsar i utformningen och anläggningen av ett första fusionskraftverk.
- Programmet kommer även fortsättningsvis att stödja långsiktiga åtgärder inom teoretisk och praktisk utbildning genom att erbjuda studenter och forskare mobilitet och tillgång till infrastruktur, vilket skapar stabilitet och förutsägbarhet för

¹ Rådets förordning (Euratom) 2021/765 av den 10 maj 2021 om inrättande av Europeiska atomenergigemenskapens forsknings- och utbildningsprogram för perioden 2021–2025 som kompletterar Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation samt om upphävande av förordning (Euratom) 2018/1563 (EUT L 167I, 12.5.2021, s. 81, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj>).

² Euratomprogrammen har kortare löptid än andra utgiftsprogram enligt EUF-fördraget, eftersom artikel 7 i Euratomfördraget begränsar deras löptid till fem år.

³ Rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 av den 17 december 2020 om den fleråriga budgetramen 2021–2027 (EUT L 433I, 22.12.2020, s. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>).

⁴ Denna omfattar kärnsäkerhet, nukleärt fysiskt skydd, hantering av radioaktivt avfall och använt kärnbränsle, strålskydd och fusionsenergi.

intressenterna och användarna. Tonvikten kommer att ligga på en ökad samverkan mellan dessa åtgärder, partnerskap och pågående såväl som nya projekt.

- Programmet kommer även fortsättningsvis att finansiera forskning om framtagningen av teknik för att stödja arbetet med kärnämneskontroll, nukleärt fysiskt skydd och icke-spridning, eftersom kärnklyvningstekniken är på stor frammarsch över hela världen.

Om inga åtgärder vidtas i fråga om kärnforskning på europeisk nivå kommer antagligen bara de större medlemsstaterna ha möjlighet att upprätthålla nationella program. Det inomeuropeiska samarbetet kommer antagligen att begränsas till dessa större medlemsstater och till bilaterala arrangemang. De mindre medlemsstaterna riskerar att bli mer isolerade vetenskapligt sett och förlora expertis. Tanken är att programmet ska omfatta alla medlemsstater och forskningsinsatser och samtidigt komplettera EU:s ramprogram, som stöder annan forskning än kärnforskning.

Kommissionen inledde utarbetandet av förslaget genom att samråda med vetenskapliga och tekniska kommittén, i enlighet med den rättsliga grunden⁵. Kommittén avgav ett yttrande⁶ som kommissionen tog hänsyn till när den utarbetade förslaget.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Den forskningsverksamhet som genomfördes inom ramen för det föregående programmet kommer att överföras till programmet. Programmet är förenligt med och kompletterar Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation⁷ på området kärnforskning. Det tillämpar Horisont Europas regler för deltagande och spridning och använder samma instrument, inbegripet europeiska partnerskap⁸. Bestämmelserna om synergier⁹ säkerställer också att de två programmen kompletterar varandra.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Eftersom förslaget stöder spetsforskning och säkerställer goda förutsättningar för forskning och utveckling av ny kompetens är det förenligt med EU:s politik som ska öka EU:s konkurrenskraft.

Programmet kommer att stödja forskningsinitiativ inom kärnsäkerhet och de strategiska områden som stöds i rättsakten om en nettonollindustri¹⁰. Det kommer också att stödja säkerhetsinitiativen inom den nyligen inrättade europeiska industrialiansen för små modulära reaktorer.

⁵ Se även ”Rättslig grund” och ”Val av instrument” i avsnitt 2.

⁶ *Priorities for European nuclear research & training: An STC Opinion* (inte översatt till svenska) (STC-2023-16 FINAL, 20.10.2023). https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/download/8908a4d4-ad88-465f-9c9b-bbbf0e7174cc_en?filename=priorities-for%20european-nuclear-research.pdf.

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 av den 28 april 2021 om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, om fastställande av dess regler för deltagande och spridning och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1290/2013 och (EU) nr 1291/2013 (EUT L 170, 12.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

⁸ Se artiklarna 9, 7 och 6.3 i detta förslag och artikel 10 i och bilaga III till förordning (EU) 2021/695.

⁹ Se artikel 10.2 i detta förslag och artikel 15 i förordning (EU) 2021/695.

¹⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1735 av den 13 juni 2024 om inrättande av en åtgärdsram för att stärka Europas ekosystem för tillverkning av nettonollteknik och om ändring av förordning (EU) 2018/1724 (EUT L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj>).

Programmet kommer att bidra till genomförandet av kapitel 7 i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (*fördraget*) om säkerhetskontroll på kärnområdet¹¹. Det kommer också att bidra till EU:s säkerhetsagendor och säkerhetsstrategier genom att stödja forskning om nukleärt fysiskt skydd.

Forskning som finansieras genom programmet kommer att stödja genomförandet av Euratomdirektiven om säkerhet vid kärntekniska anläggningar¹², om säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall¹³ samt om strålskydd¹⁴.

Programmet kommer också att fortsätta att stödja genomförandet av det europeiska instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete¹⁵ och de kärnenergiorelaterade och radiologiska aspekterna av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete¹⁶.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Enligt fördraget har kommissionen till uppgift att främja och underlätta kärnforskning i medlemsstaterna samt att komplettera denna genom att genomföra gemenskapens forsknings- och utbildningsprogram (artikel 4). Detta program ska antas enhälligt av rådet på förslag från kommissionen (artikel 7).

Enligt fördraget rådfrågas inte Europaparlamentet, men tidigare har innehavaren av rådets roterande ordförandeskap uppmanat parlamentet att lämna synpunkter på förslag till förordningar om inrättande av Euratomprogrammen. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén kommer att hållas underrättad, i enlighet med den rättsliga grunden (artikel 7).

¹¹ Hänvisningar till fördraget avser den konsoliderade versionen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:02016A/TXT-20240901>.

¹² Rådets direktiv 2009/71/Euratom av den 25 juni 2009 om upprättande av ett gemenskapsramverk för kärnsäkerhet vid kärntekniska anläggningar (EUT L 172, 2.7.2009, s. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/71/oj>).

¹³ Rådets direktiv 2011/70/Euratom av den 19 juli 2011 om inrättande av ett gemenskapsramverk för ansvarsfull och säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall (EUT L 199, 2.8.2011, s. 48, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/70/oj>).

¹⁴ Rådets direktiv 2013/59/Euratom av den 5 december 2013 om fastställande av grundläggande säkerhetsnormer för skydd mot de faror som uppstår till följd av exponering för joniserande strålning, och om upphävande av direktiven 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom och 2003/122/Euratom (EUT L 13, 17.1.2014, s. 1).

¹⁵ Rådets förordning (EURATOM) 2021/948 av den 27 maj 2021 om inrättande av ett europeiskt instrument för internationellt kärnsäkerhetssamarbete som kompletterar instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen, och som grundar sig på fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen och om upphävande av förordning (Euratom) nr 237/2014 (EUT L 209, 14.6.2021, s. 79, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/59/oj>).

¹⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/947 av den 9 juni 2021 om inrättande av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen – om ändring och upphävande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 466/2014/EU och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1601 och rådets förordning (EG, Euratom) nr 480/2009 (EUT L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Programmet hjälper medlemsstaterna, oberoende av vilka val de gjort när det gäller att generera eller förbruka energi från kärnklyvning, att samarbeta för att utveckla de möjligheter som kärnvetenskapen erbjuder och minska riskerna med den joniserande strålningens olika tillämpningar.

Programmet är inte bara intressant för de tolv medlemsstater som driver kärnkraftverk som en del av sin nationella energimix, utan även för de många andra medlemsstater som driver reaktorer för forskningsändamål eller framställning av radioisotoper. Det är faktiskt av intresse för alla EU-länder som använder radioisotoper för medicinska ändamål. Alla medlemsstater har nytta av att kompetensen utvecklas och delas när det gäller kärnsäkerhet och en säker hantering av radioaktivt avfall.

Utvecklingen av fusionsenergi, som kräver mycket storskaliga forskningsinsatser, ligger i alla EU-medlemsstaters intresse. Slutligen använder eller gynnas alla medlemsstater av strålning i olika tillämpningsområden på det medicinska och industriella området, jordbruks- och miljöområdet samt säkerhetsområdet. De harmoniserade normer som fastställs i de olika Euratomdirektiven understryker tydligt behovet av en enhetlig strategi för frågor och utbildning på det tekniska området i hela EU.

Det nukleära fysiska skyddet är nationernas ansvar. I syfte att stärka kapacitetssuppleggnaden på EU-nivå och nationell nivå bidrar dock programmets direkta åtgärder, tillsammans med lämplig utbildning, till hanteringen av vissa säkerhetsutmaningar som EU står inför och de globala dimensionerna av dessa utmaningar på områdena begränsning av kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära säkerhetsrisker samt upptäckt och kriminaltekniska analyser av kärnämnen och radiologiska material. Säkerhetskontrollerna är Euratomgemenskapens exklusiva befogenhet och det krävs fortlöpande tekniskt stöd, forskning och utveckling genom direkta åtgärder på detta område för att Euratoms säkerhetskontrollsystem ska fortsätta vara effektivt och ändamålsenligt.

- **Proportionalitetsprincipen**

Programmet innehåller åtgärder som stöder forskare och samordnar medlemsstaternas forskningsinsatser i syfte att undvika dubbelarbete, upprätthålla en kritisk massa på viktiga områden och säkerställa att offentliga medel används på bästa sätt. Sådana åtgärder kan leda till ytterligare offentliga och privata investeringar i forskning och innovation. De behövs också för att stödja det politiska beslutsfattandet och uppnå de mål som fastställs i EU:s politik. De föreslagna åtgärderna går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå gemenskapens mål.

- **Val av instrument**

Liksom sin föregångare kommer programmet att genomföras genom en rådsförordning. Detta skapar rättigheter och skyldigheter för bidragsmottagare som till alla delar är bindande och direkt tillämpliga i alla EU-medlemsstater och länder som är associerade till programmet. Detta är också förenligt med det sätt på vilket EU:s andra utgiftsprogram inrättas.

3. RESULTAT AV UTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Utvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Detta förslag bygger på efterhandsutvärderingen¹⁷ av Euratoms forsknings- och utbildningsprogram 2014–2020¹⁸ och interimisutvärderingen¹⁹ av programmet för 2021–2025.

I efterhandsutvärderingen drogs slutsatsen att programmet för 2014–2020 hade gett betydande stöd till kärnsäkerhet, nukleärt fysiskt skydd och strålskydd och bidragit till att säkerställa att Europa uppfyller de högsta normerna på dessa områden. Programmet för 2014–2020 bidrog också till den långsiktiga utfasningen av fossila bränslen i EU:s energisystem genom att i) tillhandahålla en kunskapsbas och lösningar för den långsiktiga driften av befintliga kärnkraftverk, ii) främja den kunskap och teknik som krävs för att utveckla fusionsenergi, och iii) ta fram säkerhetsdokumentation för avancerade kärnenergisystem. Programmet bidrog också till upprätthållandet och vidareutvecklingen av grundläggande kärnteknisk kompetens genom en effektiv kunskapshantering och ett brett utbud av teoretisk och praktisk utbildning, samtidigt som det fortlöpande stödde strategier på kärnenergiområdet. Programmet har särskilt gynnat de mindre medlemsstaterna, som kunnat dra nytta av stordriftsfördelarna och den öppna åtkomsten till JRC:s anläggningar. De medlemsstater som inte använder kärnkraft deltog främst i projekt om strålskydd, medicinska tillämpningar och hantering av radioaktivt avfall. Vissa av dem deltog också i forskning om kärnsäkerhet och kärntekniska data för att upprätthålla viktig kompetens på dessa områden.

Efter efterhandsutvärderingen bekräftar interimisutvärderingen av programmet för 2021–2025 att det fortsatt är relevant och att det erbjuder ett betydande stöd för en säker och trygg användning av kärnteknik genom sin breda forskningsportfölj med direkta och indirekta åtgärder.

I utvärderingen drogs slutsatsen att ett bibehållande av programmets tillämpningsområde och budget för fissionsforskning på samma nivå som för programmet för 2021–2025 skulle skapa kontinuitet i forskningen för en säker drift av befintliga kärnkraftverk i Europa och för bedömningarna av hur säker ny reaktorteknik är. Finansieringen av forskningsprojekt på detta område kommer dock att vara mycket selektiv, eftersom större delen av budgeten för fissionsforskning kommer att gå till medfinansierade partnerskap. Den nuvarande omfattningen och nivån på finansieringen kommer inte heller att vara tillräcklig om EU vill i) komma ikapp internationella konkurrenter, ii) ta itu med viktiga frågor för utvecklingen av

¹⁷ Rapport från kommissionen till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén: Efterhandsutvärdering av Euratoms forsknings- och utbildningsprogram 2014–2020 (COM (2024) 549 final, 28.11.2024).

¹⁸ Rådets förordning (Euratom) nr 1314/2013 av den 16 december 2013 om Europeiska atomenergigemenskapens forsknings- och utbildningsprogram (2014–2018) som kompletterar Horisont 2020 – ramprogrammet för forskning och innovation (EUT L 347, 20.12.2013, s. 948, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1314/oj>) och rådets förordning (Euratom) 2018/1563 av den 15 oktober 2018 om Europeiska atomenergigemenskapens forsknings- och utbildningsprogram (2019–2020) som kompletterar Horisont 2020 – ramprogrammet för forskning och innovation och om upphävande av förordning (Euratom) nr 1314/2013 (EUT L 262, 19.10.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1563/oj>).

¹⁹ Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: Interim evaluation of the Euratom Research and Training Programme 2021–2025 (inte översatt till svenska) (COM(2025) NNN, DD.MM.2025).

små modulära reaktorer, avancerade bränslen och bränslecykler och iii) avsevärt öka kompetensen i EU vad gäller kärnteknik.

Programmet bör fortsätta att tillhandahålla finansiering under 2026–2027 för de medfinansierade europeiska partnerskapen inom fissionsforskning, det vill säga PIANOFORTE (strålskydd), EURAD-2 (hantering av radioaktivt avfall) och Connect-NM (kärnämnen). Dessa partnerskap är resultatet av långsiktiga insatser från forskarsamhället, intressenter och medlemsstater för att göra framsteg tillsammans med en gemensam forskningsagenda och ta itu med viktiga utmaningar på alla berörda områden. Vetenskapliga framsteg har förvisso redan gjorts, men kommissionen kommer att verka för att ytterligare förbättra partnerskapens organisation och funktion för att den forskning som finansieras genom Euratomprogrammet ska fortsätta att vara relevant för alla EU-medborgare och ta itu med de mest akuta utmaningarna sett till strålskydd, hanteringen av radioaktivt avfall och kärnämnen. Kommissionen kommer att ägna särskild uppmärksamhet åt partnerskapen för att systematiskt och på ett hållbart sätt beakta de långsiktiga perspektiven för ett brett spektrum av intressenter och medlemsstater.

Den Euratomfinansierade fusionsforskningen har gett imponerande resultat. Resultaten är emellertid inte tillräckliga för att få ut fusionsenergin på marknaden i tid för att stödja EU:s insatser för minskade koldioxidutsläpp och öka konkurrenskraften. Man måste identifiera de kritiska frågor och risker som följer med byggandet av det fusionskraftverk som är tänkt att ligga till grund för den Euratomfinansierade forskningen nu och under de kommande åren, och då ta fasta på såväl tidigare som pågående EU-ledda initiativ, särskilt Iter. Det första steget var inrättandet år 2024 av kommissionens expertgrupp för fusionsfrågor²⁰, som i likhet med den tidigare rådgivande kommittén för fusionsprogrammet²¹ för samman medlemsstaterna i ett rådgivande organ som stöder styrningen, samordningen och harmoniseringen av fusionsrelaterade initiativ i EU.

Programmet måste vidareutvecklas genom att mer fokus och investeringar satsas på att avhjälpa de tekniska flaskhalsarna. Det behöver också mer privat finansiering och erfarenhet från näringslivet och ökat internationellt samarbete med tillförlitliga partner där det finns ett tydligt mervärde för EU. Kommissionen har redan börjat utarbeta ett samprogrammerat europeiskt partnerskap på detta område, som kommer att sammanföra intressenter inom de offentliga och privata sektorerna. Åtgärderna inom ramen för programmet 2026–2027 kommer att bana väg för detta delmålsdrivna partnerskap och för kompletterande innovationsåtgärder. Ett nytt partnerskap av detta slag innebär också att man omprövar EUROfusions roll och verksamhet. EUROfusion kommer att spela en viktig roll i utvecklingen av fusionsvetenskapens grunder. Mer information kommer att ges i meddelandet om unionens framtida fusionsstrategi, som för närvarande håller på att utarbetas.

I utvärderingen drogs slutsatsen att JRC är till gagn för Euratomgemenskapen och en rad externa intressenter, eftersom det tillhandahåller mycket relevanta analyser och studier om hela spektrumet av verksamheter, från kärnsäkerhet till nukleärt fysiskt skydd och kärnämneskontroll. Analyser av olika sätt att behandla, minimera och återvinna kärnavfall eller utvärdera dess egenskaper och beteende ansågs vara av stor betydelse för den europeiska kärnenergisektorn. Genom att tillhandahålla kärntekniska data, mätningar och referensmaterial bidrog JRC med oerhört mycket, särskilt till skydds- och

²⁰ Kommissionens expertgrupp E03929.

²¹ Rådets beslut av den 16 december 1980 om inrättande av en rådgivande kommitté för fusionsprogrammet (ej offentliggjort i EUT).

säkerhetsbedömningarna av dagens system och framtida teknik såsom små modulära reaktorer. På området för kärnämneskontroll och icke-spridning var JRC:s expertis och forskning ett värdefullt bidrag på både europeisk och internationell nivå, bland annat som en del av kommissionens stödprogram för Internationella atomenergiorganet (IAEA).

JRC:s projekt för andra tillämpningar än kärnkraft är lika relevanta och bidrog till att främja EU:s politiska mål på det medicinska området och på rymdområdet. Resultaten av forskningen om direkta åtgärder utgör fortlöpande och avgörande bidrag till en säker och trygg användning av kärnteknik. JRC:s utbildningsverksamhet gav EU:s medlemsstater ett betydande mervärde och översteg med råge kapaciteten på nationell nivå. Dess direkta åtgärder på utbildningsområdet, tillsammans med åtkomsten till dess kärntekniska anläggningar, kompletterar medlemsstaternas kapacitet, utgör ett stort mervärde på EU-nivå och bidrar till oberoende forskning inom Euratomgemenskapen. JRC:s direkta åtgärder stöder också genomförandet och övervakningen av EU:s politik för kärnsäkerhet, hanteringen av radioaktivt avfall, strålskydd, kärnämneskontroll och initiativ för icke-spridning.

JRC kommer, som en del av sin strategi för sin kärntekniska verksamhet och i linje med rekommendationerna från interimsvärderingen, främst att arbeta med att optimera användningen av sin kärntekniska infrastruktur och säkerställa att driften är hållbar. JRC fortsätter arbetet med att uppföra den nya byggnaden i Karlsruhe (Wing M) och strävar efter att koncentrera experimenten med radioaktivt material till två platser (Karlsruhe och Geel). Med hjälp av den nya portföljstrategin i sitt arbetsprogram kommer JRC att fortsätta att förbättra synergier mellan olika forskningsområden och få ut så mycket som möjligt av såväl den kärntekniska som den icke-kärntekniska verksamheten. JRC kommer också att förbättra sin kapacitet vad gäller framsynthet och utnyttja sin nuvarande kapacitet bättre för att analysera trender och avgöra hur den egna kärnforskningen ska se ut. Det kommer också att tillhandahålla medlemsstaterna värdefull vetenskaplig kunskap så att de kan utveckla sina nationella strategier för radioaktivt avfall och hjälpa dem att utbyta erfarenheter och god praxis. På området kärnteknisk kompetens kommer JRC, utöver att fortsätta att tillhandahålla specialiserad utbildning, att fortsätta att ta fram metoder som kan stödja medlemsstaternas bedömning och övervakning av personalbehoven inom kärnenergiesektorn genom det europeiska observatoriet för mänskliga resurser inom kärnenergiesektorn.

- **Samråd med berörda parter**

Från mars till maj 2024 anordnade kommissionen ett gemensamt tillfälle att lämna synpunkter och ett offentligt samråd för interimsvärderingen av programmet för 2021–2025 och utarbetandet av detta förslag²². Samrådet gav värdefulla insikter om programmets effektivitet och lyfte fram viktiga förbättringsområden. Det visade att många intressenter deltar i Euratomfinansierade projekt och identifierade programmets fördelar och utmaningar. Mer information finns i bilaga V till arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar om interimsvärderingen.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

I samband med interimsvärderingen och utarbetandet av förslaget höll kommissionen ett antal möten med intressenter, samlade in synpunkter och använde sig av sakkunskap från följande källor:

²² https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14180-Euratom-research-and-training-programme-for-2026-2027_sv

- Ett yttrande från vetenskapliga och tekniska kommittén om prioriteringarna för den europeiska forskningen och utbildningen på det kärntekniska området²³.
- En oberoende rapport från en expertpanel som utvärderade JRC:s direkta åtgärder, som en del av interimsvärderingen av programmet för 2021–2025²⁴.
- Oberoende rapporter från enskilda experter om de indirekta åtgärderna, som en del av interimsvärderingen av programmet för 2021–2025²⁵.
- Interimsvärderingen av det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi²⁶.
- Den europeiska rundabordskonferensen på hög nivå den 14 mars 2024 om främjande av fusionsinnovation²⁷.
- EU:s plan för fusionsenergi av den 23 april 2024²⁸.
- Resultatet av mötet med intressenterna om Euratoms forskning i handling och möjligheter för Europa²⁹.

- **Konsekvensbedömning**

Detta förslag stöds av interimsvärderingen av programmet för 2021–2025, där programmets resultat lades fram och förbättringar föreslogs som också är relevanta för 2026–2027.

Det beslutades att interimsvärderingen skulle användas som underlag för utarbetandet av förslaget i stället för att göra en konsekvensbedömning på förhand, eftersom Euratomprogrammet sträcker sig över fem år (i stället för sju år, som är fallet för de flesta utgiftsprogram inom den fleråriga budgetramen) och förslaget inte medför några nya ekonomiska konsekvenser. Interimsvärderingen ansågs uppfylla budgetförordningens krav på en förhandsutvärdering, eftersom den gjordes tillräckligt nyligen och eftersom det program som här föreslås kommer att behålla sin föregångares viktigaste inslag.

Resultaten av konsekvensbedömning på förhand för programmet för 2021–2025³⁰ utnyttjades också, i de fall de fortfarande var relevanta.

²³ STC-2023-16 FINAL, 20.10.2023.

²⁴ COM(2025) NNN.

²⁵ Ibid.

²⁶ *Interim evaluation of the implementation of the Council Decision (Euratom) 2021/281 of 22 February 2021 amending Decision 2007/198/Euratom establishing the European Joint Undertaking for ITER and the Development of Fusion Energy and conferring advantages upon it* (inte översatt till svenska) (COM(2025)NNN, DD.MM.2025).

²⁷ Europeiska kommissionen: Generaldirektoratet för forskning och innovation, Capisani, L., Camus, C. och Papadopoulou, M., *Fostering fusion innovation – High-Level European Round Table* (inte översatt till svenska), Capisani, L.(red), Camus, C.(red) och Papadopoulou, M.(red), Europeiska unionens publikationsbyrå, 2024, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/621539>.

²⁸ *The EU blueprint for fusion energy* (inte översatt till svenska): https://energy.ec.europa.eu/events/eu-blueprint-fusion-energy-2024-04-23_sv.

²⁹ Europeiska kommissionen: Generaldirektoratet för forskning och innovation, Rossetti di Valdalbero, D. och Janatkova, K., *Euratom research in action and opportunities for Europe – EU strategic autonomy and the future energy systems – EU Small Modular Reactors (SMRs) Declaration* (inte översatt till svenska), Europeiska unionens publikationsbyrå, 2023, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/911262>.

³⁰ SWD(2018) 307 final.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Programmet kommer, på samma sätt som dess föregångare, att genomföras med hjälp av Horisont Europas instrument och regler för deltagande och spridning. De förenklingsåtgärder som redan införts i Horisont Europa kommer att gälla även för det här programmets sökande och bidragsmottagare. Interimsutvärderingen av Horisont Europa kan därför komma att leda till ytterligare förenkling även för Euratomprogrammet. Resultaten av det offentliga samrådet om interimsutvärderingen av programmet för 2021–2025 visar att de åtgärder som hittills genomförts, såsom enklare revisionsregler och erkännande av bidragsmottagarnas vanliga redovisningspraxis, har minskat den administrativa bördan och att förenklingsarbetet bör fortsätta. Den enda förteckningen över mål för direkta och indirekta åtgärder, som ytterligare förenklade programmets struktur och utvärdering, bibehålls. De troliga effekterna av förenklingen och den minskade administrativa bördan beskrivs mer i detalj i interimsutvärderingen.

- **Grundläggande rättigheter**

Förslaget till förordning är förenlig med grundläggande rättigheter och de principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Skäl 21 i förslaget till förordning säkerställer att programmets åtgärder också är förenliga med stadgan.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Budgeten för detta förslag anges i löpande priser. Konsekvenserna sett till budgeten och till de personalresurser och administrativa resurser som krävs för att genomföra programmet anges i den finansieringsöversikt för rättsakt som bifogas detta förslag. Man har känt till dessa konsekvenser sedan Euratomprogrammets finansieringsram godkändes för den fleråriga budgetramen 2021–2027.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Kommissionen kommer att genomföra programmet med hjälp av direkt och indirekt förvaltning genom europeiska partnerskap (se artikel 6.1 i förslaget).

Arrangemangen för övervakning, utvärdering och rapportering för programmet kommer att bygga på dem som användes för dess föregångare. En slututvärdering kommer att göras inom fyra år efter programmets slutförande för att bedöma dess genomslagskraft i praktiken. En gemensam slututvärdering kommer att genomföras för direkta och indirekta åtgärder.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

I kapitel I anges de allmänna bestämmelserna i förslaget till förordning. Det innehåller artiklar om innehåll, definitioner, programmets mål, budget, tredjeländers associering till programmet, genomförande av och former av finansiering, europeiska partnerskap, öppen vetenskap, stödberättigande åtgärder och regler för deltagande samt kumulativ, alternativ och kombinerad finansiering.

De enda ändringarna jämfört med kapitel I i förordning (Euratom) 2021/765 är de som är nödvändiga för att uppdatera texten till den nya period som omfattas av programmet, uppdatera finansieringsramen och ta bort bestämmelser om retroaktivitet, eftersom denna förordning förväntas träda i kraft innan programmet inleds.

Kapitel II ("Programplanering, övervakning, utvärdering och kontroll") innehåller bestämmelser om arbetsprogram, övervakning och rapportering, information, kommunikation, publicitet, informationsspridning och utnyttjande, utvärdering, revision, kommittéförfarande och skydd av unionens ekonomiska intressen. Där föreslås inga ändringar förutom att kravet på en interimsvärdering stryks och att artikel 14 till följd av detta får en annan struktur.

Endast mindre uppdateringar föreslås för kapitel III ("Övergångsbestämmelser och slutbestämmelser"), vilka bland annat omfattar upphävandet av förordning (Euratom) 2021/765 och en uppdatering av "Övergångsbestämmelser" och "Ikraftträdande". Retroaktiva bestämmelser är inte längre nödvändiga och har tagits bort.

Endast två ändringar kommer att göras av programmets verksamheter (bilaga I). Den första är tillägget av en bestämmelse för att säkerställa kontinuitet i finansieringen för de europeiska partnerskapen och andra pågående åtgärder som kan komma att kräva mer medel³¹. Denna bestämmelse kommer att göra det möjligt för kommissionen att via ett arbetsprogram fortsätta att finansiera bidrag som beviljats inom ramen för programmet för 2021–2025 och verkligen täcka alla sju åren av den fleråriga budgetramen 2021–2027.

Den andra ändringen av bilaga I återfinns i avsnitt c om fusionsforskning och avser finansiering av forskning på detta område utöver den finansiering som ges till det medfinansierade europeiska partnerskapet. I linje med resultaten av interimsvärderingen kommer denna ytterligare finansiering att stödja åtgärder som tar itu med de största flaskhalsarna i fusionsutvecklingen och göra den privata sektorn delaktig. Stödet kommer att delas ut genom ansökningsomgångar.

³¹ Euratomprogrammet för 2019–2020 (förlängningen av programmet för 2014–2018) innehöll en liknande bestämmelse. Se led i "Europeiska fusionsprogrammet" i underavsnittet "Indirekta åtgärder" i avsnittet "Verksamheter som är nödvändiga för att uppnå programmets mål" i bilaga I till rådets förordning (Euratom) 2018/1563 av den 15 oktober 2018 om Europeiska atomenergigemenskapens forsknings- och utbildningsprogram (2019–2020) som kompletterar Horisont 2020 – ramprogrammet för forskning och innovation och om upphävande av förordning (Euratom) nr 1314/2013 (EUT L 262, 19.10.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1563/oj>).

Förslag till

RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av Europeiska atomenergigemenskapens forsknings- och utbildningsprogram för perioden 2026–2027 som kompletterar Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation samt om upphävande av rådets förordning (Euratom) 2021/765

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt artikel 7 första stycket,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter att ha hört vetenskapliga och tekniska kommittén, och

av följande skäl:

- (1) Syftet med Europeiska atomenergigemenskapen (*gemenskapen*) är att öka levnadsstandarden i medlemsstaterna genom att främja och underlätta kärnforskning i medlemsstaterna och komplettera denna med ett forsknings- och utbildningsprogram på gemenskapsnivå.
- (2) Kärnforskning kan bidra till social och ekonomisk välfärd och miljöhållbarhet genom att förbättra kärnsäkerheten, det nukleära fysiska skyddet och strålskyddet. Strålskyddsforskning har lett till förbättringar inom medicinsk teknik som många medborgare har nytta av, och denna forskning kan leda till förbättringar inom andra sektorer såsom industri, jordbruk, miljö och säkerhet.
- (3) Med fullständig respekt för medlemsstaternas rätt att besluta om sin energimix skulle forskningsresultat från det program som inrättas genom denna förordning potentiellt kunna bidra till ett klimatneutralt energisystem på ett tryggt, effektivt och säkert sätt.
- (4) För att säkerställa kontinuiteten i kärnforskningen på gemenskapsnivå bör gemenskapens forsknings- och utbildningsprogram inrättas för perioden 1 januari 2026–31 december 2027 (*Euratomprogrammet*) så att dess löptid anpassas till den fleråriga budgetramens löptid för åren 2021–2027, vilken fastställs i rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093¹. Euratomprogrammet bör fortsätta att genomföra de viktigaste forskningsverksamheterna i det tidigare programmet, med samma mål och samma genomförandemetoder.
- (5) I kommissionens rapport om interimsvärderingen av Euratoms forsknings- och utbildningsprogram 2021–2025² betonades betydelsen av Euratomprogrammets olika

¹ Rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 av den 17 december 2020 om den fleråriga budgetramen 2021–2027 (EUT L 433I, 22.12.2020, s. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>).

² *Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: Interim evaluation of the Euratom Research and Training Programme 2021-2025* (inte översatt till svenska) (COM(2025) NNN, DD.MM.2025).

inslag. Dessa inbegriper i) den breda forskningsportföljen till stöd för kärnsäkerhet, nukleärt fysiskt skydd och kärnämneskontroll, strålskydd och andra tillämpningar än kärnkraft, ii) EU-mervärde för fissionsforskning, iii) stöd till intressenter genom förbättrad säkerhet och kunskapsbas för att säkerställa en säker och långsiktig drift av befintliga kärnkraftverk, iv) framtagningen av säkerhets-, skydds- och kärnämnesdokumentationen för avancerade kärntekniska system, v) vidareutvecklingen av fusionsforskningen genom bättre styrning, och vi) fastställandet av programmets prioriteringar och av mer trovärdiga och realistiska vägar. I rapporten drogs slutsatsen att dessa inslag måste bibehållas i programmets förlängning.

- (6) Euratomprogrammet är utvecklat och utformat för att tillgodose behovet av en kritisk massa av understödda åtgärder. Detta bör uppnås genom fastställande av ett begränsat antal specifika mål inriktade på säker användning av kärnklyvning för kärnkraft och andra tillämpningar, bevarande och utveckling av nödvändig expertis, främjande av fusionsenergi och stöd till unionens och dess medlemsstaters politik i fråga om kärnsäkerhet, kärnämneskontroll och nukleärt fysiskt skydd.
- (7) Euratomprogrammet utgör en viktig del av unionens insatser för att ytterligare utveckla det tekniska ledarskapet och främja spetskompetens inom forskning och innovation på kärnenergiområdet för att säkerställa högsta möjliga standarder i fråga om kärnsäkerhet, nukleärt fysiskt skydd, kärnämneskontroll, strålskydd, säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall samt avveckling på kärnenergiområdet, i enlighet med de programål som anges i denna förordning.
- (8) Eftersom alla medlemsstater använder radioaktiva material är det viktigt att säkerställa en ansvarsfull och säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall enligt kraven i rådets direktiv 2011/70/Euratom³ för att undvika att ålägga framtida generationer orimliga bördor. Euratomprogrammet bör även fortsättningsvis förbättra och stödja forskning och utveckling som rör teknik och kompetens när det gäller hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall.
- (9) Inom ramen för denna förordning håller fusionsenergiforskning på att genomföras i enlighet med den europeiska fusionsfärdplanen, som redogör för den forskning och utveckling som krävs för att lägga grunden till ett elgenererande fusionskraftverk, och i enlighet med rådets beslut 2007/198/Euratom⁴. På kort och medellång sikt är det viktigaste steget att slutföra byggandet och inleda driften av Iter, och ett dynamiskt fusionsforskningsprogram bör komplettera den europeiska Iter-verksamheten i syfte att främja den framtida driften av Iter och förberedelserna för det första fusionskraftverket.
- (10) Genom stödet till kärnforskning bör Euratomprogrammet bidra till uppfyllandet av målen för Horisont Europa – det ramprogram för forskning och innovation (*Horisont Europa*) som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU)

³ Rådets direktiv 2011/70/Euratom av den 19 juli 2011 om inrättande av ett gemenskapsramverk för ansvarsfull och säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall (EUT L 199, 2.8.2011, s. 48, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/70/oj>).

⁴ Rådets beslut av den 27 mars 2007 om inrättande av ett europeiskt gemensamt företag för ITER och utveckling av fusionsenergi samt om beviljande av förmåner till detta företag (2007/198/Euratom) (EUT L 90, 30.3.2007, s. 58, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2007/198/oj>).

2021/695⁵ och göra det lättare att genomföra Europa 2030-strategin och stärka det europeiska forskningsområdet.

- (11) Euratomprogrammet bör eftersträva synergieffekter med Horisont Europa och andra unionsprogram, från utformning och strategisk planering via projekturval, förvaltning, kommunikation, informationsspridning och utnyttjande av resultat till övervakning, revision och styrelseformer.
- (12) Euratomprogrammets åtgärder bör vara proportionella utan att överlappa eller tränga undan privat finansiering och de bör ha ett tydligt europeiskt mervärde. Detta kommer att säkerställa att Euratomprogrammets åtgärder är förenliga med unionens regler för statligt stöd, så att en otillbörlig snedvridning av konkurrensen på den inre marknaden undviks.
- (13) Samtidigt som det är upp till varje medlemsstat att avgöra om den vill använda kärnenergi eller inte kan det konstateras att kärnenergi fyller olika funktioner i olika medlemsstater. Euratomprogrammet kommer också att bidra till att främja en bred diskussion mellan alla berörda parter om kärnenergis möjligheter och risker.
- (14) För att tillgodose utbildningsbehoven bör Euratomprogrammet erbjuda stöd genom finansiella bidrag så att forskare på kärnenergiområdet kan komma ifråga för Marie Skłodowska-Curie-åtgärder på samma villkor som forskare inom andra områden.
- (15) I denna förordning fastställs en finansieringsram för Euratomprogrammets hela löptid som ska utgöra det särskilda referensbeloppet i den mening som avses i punkt 18 i det interinstitutionella avtalet av den 16 december 2020 mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning samt om nya egna medel, inbegripet en färdplan för införandet av nya egna medel⁶ för Europaparlamentet och rådet under det årliga budgetförloppet.
- (16) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509⁷ (*budgetförordningen*) är tillämplig på Euratomprogrammet. I budgetförordningen fastställs regler för genomförande av unionens budget, inklusive regler för bidrag, priser, upphandling, indirekt förvaltning, finansieringsinstrument, budgetgarantier, ekonomiskt stöd och ersättning till externa experter. Regler som antas med stöd av artikel 322 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) innefattar även en generell villkorlighetsordning för att skydda unionsbudgeten.
- (17) Valet av finansieringstyper och genomförandemetoder enligt denna förordning bör göras utifrån vad som är bäst för att uppnå åtgärdernas specifika mål och åstadkomma resultat, med särskild hänsyn till kostnader för kontroller, administrativa bördor och förväntad risk för bristande regelefterlevnad. När det gäller bidrag bör detta inbegripa att användning av enhetsbelopp, schablonatser och enhetskostnader övervägs.

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 av den 28 april 2021 om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, om fastställande av dess regler för deltagande och spridning och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1290/2013 och (EU) nr 1291/2013 (EUT L 170, 12.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

⁶ EUT L 4331, 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509 av den 23 september 2024 om finansiella regler för unionens allmänna budget (omarbetning) (EUT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (18) Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt att säkerställa att små och medelstora företag och den privata sektorn i allmänhet deltar på lämpligt sätt. Kvantitativa och kvalitativa bedömningar av små och medelstora företags deltagande bör göras som en del av utvärderings- och övervakningsarrangemangen.
- (19) De verksamheter som utvecklas inom ramen för Euratomprogrammet bör syfta till att undanröja bristande jämställdhet mellan kvinnor och män och att främja jämställdhet mellan dem inom forskning och innovation, i enlighet med artiklarna 2 och 3 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 8 i EUF-fördraget. Jämställdhetsperspektivet bör integreras i forskning och innovation och beaktas i alla skeden av forskningscykeln.
- (20) För att fördjupa förbindelserna mellan vetenskap och samhälle och stärka allmänhetens förtroende för vetenskapen bör Euratomprogrammet verka för ett välinformerat engagemang från medborgarnas och civilsamhällets sida i fråga om forskning och innovation genom att främja vetenskaplig utbildning, göra vetenskapliga rön mer tillgängliga, ta fram ansvarsfulla forsknings- och innovationsagendor som bemöter medborgarnas och civilsamhällets farhågor och förväntningar samt underlätta medborgarnas och civilsamhällets deltagande i verksamheter inom ramen för Euratomprogrammet.
- (21) Åtgärder som omfattas av Euratomprogrammet bör genomföras med respekt för de grundläggande rättigheterna och med iakttagande av de principer som erkänns framför allt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.
- (22) Det är viktigt att också fortsättningsvis underlätta utnyttjandet av immateriella rättigheter som utvecklats av deltagarna och samtidigt tillvarata andra deltagares och gemenskapens legitima intressen, i enlighet med avdelning II kapitel 2 i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (Euratomfördraget).
- (23) För att säkerställa att finansieringen från Euratom får största möjliga effekt kan gemenskapen, när så är lämpligt, överväga europeiska partnerskap med partner från den offentliga eller privata sektorn, förutsatt att de önskade effekterna kan uppnås mer effektivt i partnerskap än av unionen ensam vid jämförelse med andra former av stöd från Euratomprogrammet. Denna förordning bör säkerställa att sådana partnerskap har en tydlig livscykelstrategi för europeiska partnerskap och följer en öppen urvals- och beslutsprocess i enlighet med bilaga III till förordning (EU) 2021/695.
- (24) Det bör också vara möjligt att hantera målen för Euratomprogrammet genom finansieringsinstrument och budgetgarantier inom ramen för program som grundar sig på EUF-fördraget, förutsatt att åtgärderna är förenliga med målen och reglerna för sådana program.
- (25) För att säkerställa ett så effektivt genomförande som möjligt och åstadkomma ett sammanhängande, heltäckande och transparent regelverk för bidragsmottagare bör deltagande i Euratomprogrammet och spridning av forskningsresultat omfattas av de relevanta reglerna i förordning (EU) 2021/695, med vissa anpassningar eller undantag. De relevanta definitioner och huvudsakliga åtgärdstyper som anges i den förordningen bör vara tillämpliga på Euratomprogrammet.

- (26) Garantifonden för deltagare, som inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1291/2013⁸ inom ramen för Horisont 2020 och som förvaltas av kommissionen, har visat sig vara en viktig skyddsmekanism som minskar riskerna beträffande utestående belopp som inte betalats tillbaka av deltagare på obestånd. Denna skyddsmekanism bör därför finnas kvar. Den ömsesidiga försäkringsmekanismen, som inrättats enligt förordning (EU) 2021/695, bör täcka åtgärder inom ramen för den här förordningen.
- (27) Gemensamma forskningscentrumet (JRC) bör också fortsättningsvis i lämpliga fall tillhandahålla oberoende, kundstyrt vetenskapligt material och tekniskt stöd för unionens och medlemsstaternas politik under hela policycykeln. JRC:s direkta åtgärder bör genomföras på ett flexibelt, effektivt och transparent sätt, med beaktande av JRC:s användares relevanta behov och unionspolitikens behov, särskilt inom kärnsäkerhet, kärnämneskontroll och nukleärt fysiskt skydd, och så att de säkerställer skyddet av unionens ekonomiska intressen. Enligt rådets slutsatser av den 26 april 1994 om JRC:s roll, bör JRC fortsätta att generera extraresurser genom konkurrensutsatt stödverksamhet för unionens politik eller på tredje parter vägnar. JRC bör kunna delta i indirekta åtgärder, om det föreskrivs i det relevanta arbetsprogrammet.
- (28) I enlighet med budgetförordningen, Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013⁹ samt rådets förordningar (EG, Euratom) nr 2988/95¹⁰, (Euratom, EG) nr 2185/96¹¹ och (EU) 2017/1939¹² ska unionens ekonomiska intressen skyddas genom proportionella åtgärder, inbegripet åtgärder avseende förebyggande, upptäckt, korrigering och utredning av oriktigheter, inklusive bedrägerier, avseende krav på återbetalning av medel som förlorats, betalats ut på felaktiga grunder eller använts felaktigt samt, när så är lämpligt, avseende påförande av administrativa sanktioner. I enlighet med förordningarna (Euratom, EG) nr 2185/96 och (EU, Euratom) nr 883/2013 har Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) befogenhet att göra administrativa utredningar, inklusive kontroller och inspektioner på platsen, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägerier, korruption eller annan olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen.

I enlighet med förordning (EU) 2017/1939 har Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) befogenhet att utreda och lagföra brott som skadar unionens ekonomiska intressen, i enlighet med vad som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU)

⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1291/2013 av den 11 december 2013 om inrättande av Horisont 2020 – ramprogrammet för forskning och innovation (2014–2020) och om upphävande av beslut nr 1982/2006/EG (EUT L 347, 20.12.2013, s. 104, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1291/oj>).

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

¹⁰ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, 23.12.1995, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

¹¹ Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

¹² Rådets förordning (EU) 2017/1939 av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten (EUT L 283, 31.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

2017/1371¹³. I enlighet med budgetförordningen ska varje person eller enhet som mottar medel från unionen samarbeta till fullo för att skydda unionens ekonomiska intressen, bevilja kommissionen, Olaf, revisionsrätten och – när det gäller de medlemsstater som deltar i fördjupat samarbete enligt förordning (EU) 2017/1939 – Eppo de rättigheter och den tillgång som krävs och säkerställa att tredje parter som är involverade i förvaltningen av medel från unionen beviljar likvärdiga rättigheter.

- (29) Tredjeländer får delta på grundval av sina respektive rättsliga instrument. En särskild bestämmelse bör införas i denna förordning som kräver att tredjeländer beviljar de rättigheter och den tillgång som krävs för att den behöriga utanordnaren, Olaf och revisionsrätten ska kunna utöva sina respektive befogenheter på ett heltäckande sätt.
- (30) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av Euratomprogrammets åtgärder, och övervakningen och utvärderingen av dem, bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011¹⁴.
- (31) Enligt punkterna 22 och 23 i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning¹⁵ bör Euratomprogrammet utvärderas på grundval av information som samlats in i enlighet med särskilda övervakningskrav, samtidigt som en administrativ börda, särskilt för medlemsstaterna, och överreglering undviks. Dessa krav bör när så är lämpligt innefatta mätbara indikatorer som utgångspunkt för utvärdering av Euratomprogrammets faktiska konsekvenser.
- (32) Styrelsen för JRC, som inrättades genom kommissionens beslut 96/282/Euratom¹⁶, har rådfrågats om det vetenskapliga och tekniska innehållet i JRC:s direkta åtgärder.
- (33) Europaparlamentet har hörts på frivillig grund och har avgett ett yttrande¹⁷. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén har också hörts på frivillig grund och har avgett ett yttrande¹⁸.
- (34) Av rättssäkerhetsskäl bör rådets förordning (Euratom) 2021/765¹⁹ upphävas.

¹³ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (EUT L 198, 28.7.2017, s. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

¹⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

¹⁵ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj.

¹⁶ Kommissionens beslut 96/282/Euratom av den 10 april 1996 om omorganisation av Gemensamma forskningscentret (EGT L 107, 30.4.1996, s. 12).

¹⁷ Yttrande av den DD.MM.2025 (ännu inte offentliggjort i EUT).

¹⁸ Yttrande av den DD.MM.2025 (ännu inte offentliggjort i EUT).

¹⁹ Rådets förordning (Euratom) 2021/765 av den 10 maj 2021 om inrättande av Europeiska atomenergigemenskapens forsknings- och utbildningsprogram för perioden 2021–2025 som kompletterar Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation samt om upphävande av förordning (Euratom) 2018/1563 (EUT L 167I, 12.5.2021, s. 81, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj>).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Kapitel I

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

Innehåll

Denna förordning inrättar Europeiska atomenergigemenskapens forsknings- och utbildningsprogram för perioden 1 januari 2026–31 december 2027 (*Euratomprogrammet*) och fastställer regler för deltagande och informationsspridning inom ramen för Euratomprogrammets indirekta åtgärder, och den kompletterar därigenom Horisont Europa.

Denna förordning fastställer målen för Euratomprogrammet, budgeten för perioden 2026–2027, formerna av finansiering och reglerna för tillhandahållande av sådan finansiering.

Artikel 2

Definitioner

Vid tillämpning av denna förordning ska de relevanta definitioner som anges i förordning (EU) 2021/695 gälla. Hänvisningar i de definitionerna till unionen och Horisont Europa ska förstås som hänvisningar till Europeiska atomenergigemenskapen (*gemenskapen*) respektive Euratomprogrammet. I den här förordningen ska dock ”arbetsprogram” avse det dokument som kommissionen antagit för genomförandet av Euratomprogrammet i enlighet med artikel 16 i den här förordningen.

Alla hänvisningar i den här förordningen till förordning (EU) 2021/695 avser den version som träder i kraft [*dagen för denna förordnings antagande*].

Artikel 3

Programmets mål

1. Euratomprogrammets allmänna mål är att bedriva forsknings- och utbildningsverksamhet på kärnenergiområdet, med tonvikt på en kontinuerlig förbättring av kärnsäkerhet, nukleärt fysiskt skydd och strålskydd, samt att komplettera uppnåendet av målen för Horisont Europa, bland annat med avseende på energiomställningen.
2. Euratomprogrammet ska ha följande specifika mål:
 - (a) Förbättra och stödja kärnsäkerhet, nukleärt fysiskt skydd, kärnämneskontroll, strålskydd, säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall samt avveckling, inklusive en trygg och säker användning av kärnkraft och av andra tillämpningar av joniserande strålning än kärnkraft.

- (b) Bibehålla och vidareutveckla expertis och kompetens på kärnenergiområdet i gemenskapen.
 - (c) Främja utvecklingen av fusionsenergi som en potentiell framtida energikälla för elproduktion och bidra till genomförandet av den europeiska färdplanen för fusionsenergi.
 - (d) Stödja unionens och dess medlemsstaters politik för att kontinuerligt förbättra kärnsäkerhet, kärnämneskontroll och nukleärt fysiskt skydd.
3. De mål som anges i punkterna 1 och 2 ska genomföras i enlighet med bilaga I. Genomförandet av dessa mål får, i vederbörligen motiverade fall, inbegripa svarsåtgärder vid nya möjligheter, kriser och hot.

Artikel 4

Budget

1. Finansieringsramen för genomförandet av Euratomprogrammet för perioden 1 januari 2026–31 december 2027 ska vara 598 346 804 EUR i löpande priser.
2. Den vägledande fördelningen av det belopp som avses i punkt 1 ska vara följande:
 - (a) 252 532 225 EUR för indirekta åtgärder inom fusionsforskning och utveckling.
 - (b) 115 339 356 EUR för indirekta åtgärder inom kärnklyvning, säkerhet och strålskydd.
 - (c) 230 475 223 EUR för direkta åtgärder som genomförs av gemensamma forskningscentrumet.

Kommissionen får inte avvika från det belopp som anges i led c i den här punkten.

3. Det belopp som anges i punkt 1 får även användas för att täcka utgifter för förberedelser, övervakning, kontroll, revision, utvärdering och andra verksamheter och kostnader som krävs för förvaltning och genomförande av Euratomprogrammet, inbegripet alla administrativa kostnader, samt utvärdering av programmets måloppfyllelse. De administrativa kostnaderna för indirekta åtgärder får inte överstiga 6 % av det totala belopp som fördelats till sådana indirekta åtgärder inom ramen för Euratomprogrammet som avses i punkt 2 a och b. Det belopp som anges i punkt 1 får också täcka
 - (a) utgifter för studier, expertmöten, informations- och kommunikationsåtgärder, i den mån de har anknytning till Euratomprogrammets mål,
 - (b) utgifter i samband med it-nätverk som fokuserar på bearbetning och utbyte av information, däribland gemensamma it-verktyg och annat tekniskt och administrativt stöd som behövs i samband med förvaltningen av Euratomprogrammet.
4. Om det är nödvändigt för förvaltning av åtgärder som inte slutförts den 31 december 2027 får anslag föras in i budgeten efter 2027 för att täcka utgifter enligt punkt 3.
5. Om den åtgärd som ett budgetmässigt åtagande ska täcka sträcker sig över mer än ett budgetår får åtagandet delas upp i flera årliga betalningar.

6. Utan att det påverkar tillämpningen av budgetförordningen kan utgifter för åtgärder till följd av projekt som ingår i det första arbetsprogrammet vara stödberättigande från och med den 1 januari 2026.
7. Medel som tilldelas medlemsstaterna inom ramen för delad förvaltning får på den berörda medlemsstatens begäran överföras till Euratomprogrammet med förbehåll för de villkor som fastställs i de relevanta bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060²⁰. Kommissionen ska förvalta dessa medel direkt i enlighet med artikel 62.1 första stycket a i budgetförordningen eller indirekt i enlighet med led c i det stycket. Dessa medel ska användas till förmån för den berörda medlemsstaten.

Artikel 5

Tredjeländer som är associerade till Euratomprogrammet

1. Euratomprogrammet ska vara öppet för associering för följande tredjeländer:
 - (a) Anslutande länder, kandidatländer och potentiella kandidater, i enlighet med de allmänna principer och villkor för dessa länders deltagande i gemenskapens program som fastställs i ramavtal och associeringsrådsbeslut för respektive land eller i liknande avtal och i enlighet med de särskilda villkor som föreskrivs i avtal mellan gemenskapen och dessa länder.
 - (b) Länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken, i enlighet med de allmänna principer och allmänna villkor för dessa länders deltagande i gemenskapens program som fastställs i respektive ramavtal och associeringsrådsbeslut eller i liknande avtal, och i enlighet med de särskilda villkor som föreskrivs i avtal mellan gemenskapen och dessa länder.
 - (c) Tredjeländer och territorier som uppfyller samtliga följande kriterier:
 - i) God kapacitet inom vetenskap, teknik och innovation.
 - ii) Engagemang för en regelbaserad öppen marknadsekonomi, med rättvis och skälig hantering av immaterialrättigheter, baserat på demokratiska institutioner.
 - iii) Aktivt främjande av strategier för att förbättra medborgarnas ekonomiska och sociala välfärd.
2. Associeringen till Euratomprogrammet ska för vart och ett av tredjeländerna i punkt 1 c ske i enlighet med villkoren i ett särskilt avtal som omfattar tredjeländets deltagande i något gemenskaps- eller unionsprogram, under förutsättning att avtalet
 - (a) säkerställer en rättvis balans vad gäller bidrag från och förmåner till det tredjeland som deltar i gemenskaps- eller unionsprogrammen,

²⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (EUT L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

- (b) föreskriver villkoren för deltagande i gemenskaps- eller unionsprogrammen, inbegripet beräkning av ekonomiska bidrag till enskilda program, och deras administrativa kostnader,
- (c) inte ger tredjelandet någon beslutsbefogenhet i fråga om Euratomprogrammet,
- (d) garanterar unionens rätt att säkerställa en sund ekonomisk förvaltning och att skydda unionens ekonomiska intressen.

De bidrag som avses i första stycket b i denna punkt ska utgöra inkomster avsatta för särskilda ändamål i enlighet med artikel 21.5 i budgetförordningen.

- 3. Omfattningen av varje enskilt tredjelands associering till Euratomprogrammet ska fastställas med beaktande av målet att driva på den ekonomiska tillväxten i unionen genom innovation. I enlighet med detta kan delar av Euratomprogrammet uteslutas från ett associeringsavtal för ett visst land, med undantag för anslutningsländer, kandidatländer och potentiella kandidater.
- 4. Associeringsavtalet ska i lämpliga fall möjliggöra ömsesidigt deltagande för rättsliga enheter som är etablerade i unionen i motsvarande program i associerade länder i enlighet med de villkor som fastställs i dessa program.
- 5. Villkoren som fastställer det ekonomiska bidragets omfattning ska i lämpliga fall säkerställa en regelbunden automatisk korrigering av eventuella betydande obalanser jämfört med det belopp som enheter som är etablerade i det associerade landet erhåller genom deltagande i Euratomprogrammet, med beaktande av kostnaderna för Euratomprogrammets förvaltning, utförande och drift.

Artikel 6

Genomförande av och former av finansiering

- 1. Euratomprogrammet ska genomföras genom direkt förvaltning i enlighet med budgetförordningen eller genom indirekt förvaltning av de finansieringsorgan som avses i artikel 62.1 första stycket c i budgetförordningen.
- 2. Finansiering inom ramen för Euratomprogrammet får tillhandahållas i alla former som anges i budgetförordningen; bidrag ska emellertid vara den huvudsakliga formen av stöd för indirekta åtgärder inom ramen för Euratomprogrammet. Euratomprogrammet får också tillhandahålla finansiering genom priser, upphandling och finansieringsinstrument inom ramen för blandfinansieringsinsatser.
- 3. De huvudsakliga typer av åtgärder som ska användas inom ramen för Euratomprogrammet fastställs och definieras i artikel 2 i förordning (EU) 2021/695, såsom forsknings- och innovationsåtgärder, innovationsåtgärder, innovations- och marknadsansträngningsåtgärder, utbildnings- och rörlighetsåtgärder, medfinansieringsåtgärder avseende program, förkommersiella upphandlingsåtgärder, åtgärder för offentlig upphandling av innovativa lösningar, samordnings- och stödåtgärder, innovationspriser och erkännandepriiser.

De former av finansiering som avses i punkt 2 i denna artikel ska användas på ett flexibelt sätt för Euratomprogrammets samtliga mål, och deras användning ska bestämmas utifrån dels behoven, dels de enskilda målens egenskaper.

- 4. Euratomprogrammet ska också stödja direkta åtgärder som vidtas av JRC.

Artikel 7

Europeiska partnerskap

1. Delar av Euratomprogrammet kan komma att genomföras med hjälp av europeiska partnerskap.
2. Gemenskapens deltagande i europeiska partnerskap kan ske i någon av följande former:
 - (a) Deltagande i partnerskap som inrättats på grundval av samförståndsavtal eller kontraktsmässiga arrangemang mellan kommissionen och offentliga eller privata parter med angivande av målen för det europeiska partnerskapet, tillhörande åtaganden från alla berörda parter beträffande deras ekonomiska bidrag eller bidrag in natura, nyckelprestations- och effektindikatorer, resultat som ska levereras och rapporteringsförfaranden; de inkluderar identifiering av kompletterande forsknings- och innovationsverksamhet som genomförs av parterna och av Euratomprogrammet (samprogrammerade europeiska partnerskap).
 - (b) Deltagande i och ekonomiska bidrag till ett program för forsknings- och innovationsverksamhet med angivande av målen, nyckelprestations- och effektindikatorer samt resultat som ska levereras grundat på parternas åtaganden beträffande deras ekonomiska bidrag och/eller bidrag in natura samt integrering av deras relevanta verksamheter genom en medfinansieringsåtgärd inom Euratomprogrammet (medfinansierade europeiska partnerskap).
3. Europeiska partnerskap ska
 - (a) inrättas när målen för Euratomprogrammet skulle uppnås på ett mer effektivt sätt genom ett europeiskt partnerskap än av unionen ensam vid jämförelse med andra former av stöd inom ramen för Euratomprogrammet; en lämplig andel av Euratomprogrammets budget ska avsättas för sådana delar,
 - (b) efterleva principerna om unionsmervärde, öppenhet och insyn, genomslag inom och för Europa, tillräckligt starka hävstångseffekter, långsiktigt engagemang från alla berörda parter, flexibilitet vid genomförande, samstämmighet, samordning och komplementaritet med unionens initiativ och lokala, regionala, nationella och, där det är relevant, internationella initiativ eller andra europeiska partnerskap,
 - (c) ha en tydlig livscykelbaserad strategi, vara tidsbegränsade och inbegripa villkor för utfasning av finansieringen från Euratomprogrammet.
4. Bestämmelser och kriterier för urval, genomförande, övervakning, utvärdering och utfasning av europeiska partnerskap anges i bilaga III till förordning (EU) 2021/695.

Artikel 8

Öppen vetenskap

Bestämmelserna om öppen vetenskap i förordning (EU) 2021/695 ska vara tillämpliga på Euratomprogrammet.

Artikel 9

Stödberättigande åtgärder och regler för deltagande och spridning av forskningsresultat

1. Endast åtgärder för genomförande av de mål som anges i artikel 3 berättigar till finansiering.
2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 3 och 4 i denna artikel ska avdelning II om regler för deltagande och informationsspridning i förordning (EU) 2021/695 vara tillämpliga på åtgärder som får stöd inom ramen för Euratomprogrammet. Hänvisningar i förordning (EU) 2021/695 till unionen och Horisont Europa ska förstås som hänvisningar till gemenskapen och Euratomprogrammet där så är lämpligt. Hänvisningar i förordning (EU) 2021/695 till ”säkerhetsbestämmelser” ska förstås så, att de inbegriper medlemsstaternas försvarsintressen i den mening som avses i artikel 24 i Euratomfördraget.
3. Genom undantag från artikel 40.4 i förordning (EU) 2021/695 kan rätten att invända mot överlåtelse av äganderätten till resultat, eller till beviljande av en exklusiv licens för resultat, utsträckas till att omfatta beviljande av icke-exklusiva licenser.
4. Genom undantag från artikel 41.9 i förordning (EU) 2021/695 ska bidragsmottagare som fått bidrag från gemenskapsfinansiering bevilja avgiftsfri åtkomst till sina resultat för gemenskapens institutioner, finansieringsorgan eller det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi som inrättats genom beslut 2007/198/Euratom (det gemensamma företaget Fusion for Energy) i syfte att utveckla, genomföra och övervaka gemenskapens politik och program eller skyldigheter som följer av internationellt samarbete med tredjeländer och internationella organisationer. Sådan rätt till åtkomst ska omfatta rätten att ge tredje parter tillåtelse att använda resultaten i offentlig upphandling, och rätten att underlicensiera. Åtkomsträttigheter ska vara begränsade till icke-kommersiell och icke-konkurrenspräglad användning.
5. Den ömsesidiga försäkringsmekanism som inrättas enligt förordning (EU) 2021/695 ska täcka risken i samband med förfallna belopp som inte betalas in av bidragsmottagarna till kommissionen eller finansieringsorganen inom ramen för denna förordning.

Artikel 10

Kumulativ, alternativ och kombinerad finansiering

1. Euratomprogrammet ska genomföras i synergi med Horisont Europa och andra unionsprogram.
2. För att uppnå målen för Euratomprogrammet och hantera de utmaningar som är gemensamma för Euratomprogrammet och Horisont Europa får verksamheter som avser flera av målen för Euratomprogrammet eller de som genomför Horisont Europa, eller både och, utnyttja gemenskapens finansiella bidrag, om inget annat föreskrivs i artikel 9. Euratomprogrammet kan i synnerhet bidra ekonomiskt till Marie Skłodowska-Curie-åtgärderna i syfte att stödja verksamhet som är relevant för kärnforskning.

3. En åtgärd som har fått bidrag från ett annat unionsprogram får också erhålla bidrag inom ramen för Euratomprogrammet, förutsatt att bidragen inte täcker samma kostnader. Reglerna för det relevanta programmet ska tillämpas för det motsvarande bidraget till åtgärden. Den kumulativa finansieringen får inte överstiga de totala stödberättigande kostnaderna för åtgärden. Stödet från de olika programmen får beräknas proportionellt i enlighet med de dokument som anger villkoren för stödet.
4. Åtgärder får ta emot stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden eller Europeiska socialfonden+, i enlighet med de relevanta bestämmelserna i förordning (EU) 2021/1060, om de har certifierats med en spetskompetensstämpel inom ramen för Euratomprogrammet på grund av att de uppfyller följande kumulativa villkor:
 - (a) De har bedömts i en ansökningsomgång inom ramen för Euratomprogrammet.
 - (b) De uppfyller minimikvalitetskraven i den ansökningsomgången.
 - (c) De får inte finansieras inom ramen för den ansökningsomgången på grund av budgetbegränsningar.

Kapitel II

Programplanering, övervakning, utvärdering och kontroll

Artikel 11

Arbetsprogram

1. Euratomprogrammets indirekta åtgärder ska genomföras genom arbetsprogram enligt artikel 110 i budgetförordningen. I tillämpliga fall ska det totala belopp som reserveras för blandfinansieringsinsatser fastställas i arbetsprogrammet. Kommissionen ska anta arbetsprogram genom genomförandeakter. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 16.4.
2. Utöver kraven i artikel 110 i budgetförordningen ska följande, beroende på vad som är lämpligt, ingå i arbetsprogrammen:
 - (a) Uppgifter om det belopp som avsatts för varje åtgärd, och en vägledande tidsplan för genomförandet.
 - (b) För bidrag: prioriteringar, urvals- och tilldelningskriterier, de olika tilldelningskriteriernas relativa vikt, samt maximal finansieringssats för de sammanlagda stödberättigande kostnaderna.
 - (c) Eventuella ytterligare skyldigheter för bidragsmottagare i enlighet med artiklarna 39 och 41 i förordning (EU) 2021/695.
 - (d) En flerårig strategi och strategiska riktlinjer för genomförandet under de kommande åren.
3. Kommissionen ska utarbeta ett flerårigt arbetsprogram för JRC:s direkta åtgärder i enlighet med beslut 96/282/Euratom.

Övervakning och rapportering

1. Kommissionen ska kontinuerligt övervaka förvaltningen och genomförandet av Euratomprogrammet. För att öka insynen ska dessa uppgifter offentliggöras på ett tillgängligt sätt på kommissionens webbplats i enlighet med den senaste uppdateringen av uppgifterna.

Indikatorer för att årligen rapportera om hur långt Euratomprogrammet kommit med att uppfylla målen i artikel 3 anges i bilaga II tillsammans med effektkedjor.
2. För att säkerställa en ändamålsenlig bedömning av Euratomprogrammets framsteg när det gäller att uppnå dess mål ska kommissionen anta genomförandeakter om genomförandet av ramen för övervakning och utvärdering, särskilt genom att fastställa utgångsvärden och mål i enlighet med bilaga II. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarandet enligt artikel 16.3.
3. Systemet för prestationsrapportering ska säkerställa att uppgifter för övervakning av Euratomprogrammets genomförande och resultat samlas in effektivt, på ett ändamålsenligt sätt och i god tid, utan att bidragsmottagarnas administrativa börda ökar. För detta ändamål ska proportionella rapporteringskrav ställas på mottagarna av gemenskapsfinansiering, och i förekommande fall på medlemsstaterna.

Information, kommunikation, publicitet, informationsspridning och utnyttjande

1. Mottagarna av finansiering från Euratomprogrammet ska framhålla att finansieringen kommer från gemenskapen och säkerställa gemenskapsfinansieringens synlighet, i synnerhet när de främjar åtgärderna och deras resultat genom att tillhandahålla enhetlig, ändamålsenlig och proportionell riktad information till olika målgrupper, däribland medierna och allmänheten.
2. Kommissionen ska genomföra informations- och kommunikationsåtgärder avseende Euratomprogrammet, åtgärder som vidtagits inom ramen för Euratomprogrammet och uppnådda resultat. Dessutom ska den i god tid tillhandahålla medlemsstaterna och bidragsmottagarna utförlig information. Evidensbaserad kontaktförmedling vars underlag utgörs av analyser och affinitet i nätverk ska tillhandahållas intresserade enheter så att konsortier för samverkansprojekt kan bildas, med särskild uppmärksamhet ägnad åt att identifiera möjligheter till nätverkande för rättsliga enheter från medlemsstater med låga forsknings- och innovationsresultat. Mot bakgrund av en sådan analys kan riktade kontaktförmedlingsevenemang anordnas för specifika ansökningsomgångar.
3. Kommissionen ska även fastställa en strategi för spridning och utnyttjande av resultaten för att öka tillgängligheten och spridningen av Euratomprogrammets resultat och kunskap som härrör från forskning och innovation, i syfte att påskynda utnyttjande i riktning mot marknadspenetration och att öka Euratomprogrammets genomslag.

4. Finansiella medel som tilldelas Euratomprogrammet ska också bidra till den gemensamma kommunikationen om gemenskapens politiska prioriteringar, samt till åtgärder avseende information, kommunikation, publicitet, spridning och utnyttjande, i den mån dessa prioriteringar har anknytning till de mål som anges i artikel 3.

Artikel 14

Utvärdering

1. Utvärderingar av Euratomprogrammet ska utföras i god tid för att kunna användas i beslutsprocessen för Euratomprogrammet, dess efterträdare eller andra initiativ som är relevanta för forskning och innovation.
2. Vid slutet av Euratomprogrammets genomförande, dock senast fyra år efter slutet av den period som anges i artikel 1, ska kommissionen med bistånd av oberoende experter som valts ut genom ett öppet förfarande genomföra en slututvärdering av Euratomprogrammet och av det program som inrättades genom rådets förordning (Euratom) 2021/765. Den ska inbegripa en bedömning av de långsiktiga effekterna av Euratoms tidigare forsknings- och utbildningsprogram och Euratomprogrammets ändamålsenlighet, effektivitet, relevans, samstämmighet och gemenskapsmervärde.
4. Kommissionen ska offentliggöra och överlämna slutsatserna från dessa utvärderingar tillsammans med sina egna observationer för Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.

Artikel 15

Revision

1. Kontrollsystemet för Euratomprogrammet ska säkerställa en lämplig balans mellan förtroende och kontroll, och beakta administrativa och andra kostnader för kontroller på alla nivåer, särskilt för bidragsmottagarna. Revisionsreglerna ska vara tydliga, konsekventa och samstämmiga för hela Euratomprogrammet.
2. Åtgärder som får gemensam finansiering från olika unionsprogram ska vara föremål för revision endast en gång, varvid alla berörda program och deras respektive tillämpliga bestämmelser ska beaktas.
3. Dessutom får kommissionen eller det relevanta finansieringsorganet utföra kombinerade systemkontroller på bidragsmottagarnivå. Sådana kombinerade kontroller ska vara frivilliga för vissa typer av bidragsmottagare och bestå av en revision av system och processer, kompletterat med en revision av transaktioner. Sådana revisioner av transaktioner ska utföras av en behörig oberoende revisor som är kvalificerad att utföra lagstadgad revision av räkenskaper i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG²¹. Revisionerna av system och processer får användas av kommissionen eller det relevanta finansieringsorganet för

²¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG av den 17 maj 2006 om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning och om ändring av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG samt om upphävande av rådets direktiv 84/253/EEG (EUT L 157, 9.6.2006, s. 87, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/43/oj>).

att fastställa en övergripande försäkran om en sund ekonomisk förvaltning av utgifter och för omprövning av omfattningen av efterhandsrevisioner och intyg om redovisningen.

4. I enlighet med artikel 127 i budgetförordningen får kommissionen eller finansieringsorganet förlita sig på revisioner av användningen av gemenskapens bidrag som utförs av andra oberoende och behöriga personer eller enheter, även sådana som inte agerar på uppdrag av unionens institutioner eller organ.
5. Revisioner får utföras upp till två år efter slutbetalningen.
6. Kommissionen ska offentliggöra riktlinjer för revision i syfte att säkerställa en tillförlitlig och enhetlig tillämpning och tolkning av revisionsförfarandena och revisionsreglerna under Euratomprogrammets hela löptid.

Artikel 16

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. Kommittén ska sammanträda i två olika konstellationer, som ska behandla fissionsrelaterade respektive fusionsrelaterade aspekter av Euratomprogrammet.

För att underlätta Euratomprogrammets genomförande kommer kommissionen, för varje möte i kommittén som fastställs i dagordningen, att ersätta utgifterna för en företrädare per medlemsstat och för en sakkunnig eller rådgivare per medlemsstat för sådana punkter på dagordningen där en medlemsstat kräver specialiserad sakkunskap, i överensstämmelse med kommissionens fastställda riktlinjer.
3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.
4. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.
5. Om kommitténs yttrande ska inhämtas genom skriftligt förfarande, ska det förfarandet avslutas utan resultat om kommitténs ordförande, inom tidsfristen för att avge yttrandet, så beslutar eller en enkel majoritet av kommittéledamöterna så begär.
6. Kommissionen ska regelbundet informera kommittén om hur genomförandet av Euratomprogrammet fortlöper i stort och ska i god tid tillhandahålla kommittén information om alla åtgärder som föreslås eller finansieras inom ramen för Euratomprogrammet.

Artikel 17

Skydd av unionens ekonomiska intressen

När ett tredjeland deltar i Euratomprogrammet genom ett beslut antaget enligt ett internationellt avtal eller på grundval av något annat rättsligt instrument ska tredjelandet bevilja de rättigheter och den tillgång som krävs för att den behöriga utanordnaren, Olaf och revisionsrätten ska kunna utöva sina respektive befogenheter på ett heltäckande sätt. När det

gäller Olaf ska dessa rättigheter innefatta rätten att göra utredningar, inklusive kontroller och inspektioner på platsen, i enlighet med förordning (EU, Euratom) nr 883/2013.

Kapitel III

Övergångsbestämmelser och slutbestämmelser

Artikel 18

Upphävande

Rådets förordning (EU) 2021/765 ska upphöra att gälla med verkan från och med den 1 januari 2026.

Artikel 19

Övergångsbestämmelser

1. Denna förordning ska inte påverka fortsatt genomförande eller ändring av de åtgärder som inletts enligt rådets förordning (Euratom) 2021/765, som ska fortsätta att tillämpas på dessa åtgärder fram till dess att de avslutas.
2. Vid behov ska återstående arbetsuppgifter för den kommitté som inrättades genom rådets förordning (Euratom) 2021/765 genomföras av den kommitté som avses i artikel 16 i den här förordningen.
3. Finansieringsramen för Euratomprogrammet får också omfatta de utgifter för tekniskt och administrativt bistånd som är nödvändiga för att säkerställa övergången mellan Euratomprogrammet och de åtgärder som antagits enligt rådets förordning (Euratom) 2021/765.

Artikel 20

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

*På rådets vägnar
J. Borrell Fontelles*

FINANSIERINGSÖVERSIKT OCH DIGITAL ÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1 Förslagets eller initiativets titel

1.2 Berörda politikområden

1.3 Mål

1.3.1 Allmänt/allmänna mål:

1.3.2 Specifikt/specifika mål:

1.3.3 Verkan eller resultat som förväntas

1.3.4 Prestationsindikatorer

1.4 Förslaget eller initiativet avser

1.5 Grunder för förslaget eller initiativet

1.5.1 Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet

1.5.2 Mervärdet av en åtgärd på unionsnivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med "mervärdet av en åtgärd på unionsnivå" i detta avsnitt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.

1.5.3 Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder

1.5.4 Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument

1.5.5 Bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning

1.6 Beräknad varaktighet för och beräknade budgetkonsekvenser av förslaget eller initiativet

1.7 Planerad(e) genomförandemetod(er)

2. FÖRVALTNING

2.1 Regler om uppföljning och rapportering

2.2 Förvaltnings- och kontrollsystem

2.2.1 Motivering av den genomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås

2.2.2 Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna

2.2.3 Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)

2.3 Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

- 3. FÖRSLAGETS ELLER INITIATIVETS BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER**
- 3.1 Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och utgiftsposter i den årliga budgeten**
- 3.2 Förslagets beräknade budgetkonsekvenser för anslagen**
 - 3.2.1 Sammanfattning av beräknad inverkan på driftsanslagen*
 - 3.2.1.1 Anslag i den antagna budgeten*
 - 3.2.2 Beräknad output som finansieras med driftsanslag*
 - 3.2.3 Sammanfattning av beräknad inverkan på de administrativa anslagen*
 - 3.2.3.1 Beräknat personalbehov*
 - 3.2.4 Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen*
 - 3.2.5 Bidrag från tredje part*
- 3.3 Beräknad inverkan på inkomsterna**
- 4. DIGITALA INSLAG**
- 4.1 Krav med digital relevans**
- 4.2 Data**
- 4.3 Digitala lösningar**
- 4.4 Interoperabilitetsbedömning**
- 4.5 Åtgärder till stöd för digitalt genomförande**

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1 Förslagets eller initiativets titel

Förslag till rådets förordning om inrättande av Europeiska atomenergigemenskapens forsknings- och utbildningsprogram för perioden 2026–2027 som kompletterar Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation samt om upphävande av rådets förordning (Euratom) 2021/765.

1.2 Berörda politikområden

01.03 Euratoms forsknings- och utbildningsprogram

1.3 Mål

1.3.1 Allmänt/allmänna mål

Bedriva forsknings- och utbildningsverksamhet på kärnenergiområdet, med tonvikt på en kontinuerlig förbättring av kärnsäkerhet, nukleärt fysiskt skydd och strålskydd, samt att komplettera de mål som uppnås genom Horisont Europa, till exempel med avseende på energiomställningen. Se artikel 3.1 i förslaget till förordning.

1.3.2 Specifikt/specifika mål:

I artikel 3.2 i förslaget till förordning fastställs följande specifika mål:

- Förbättra och stödja kärnsäkerhet, nukleärt fysiskt skydd, kärnämneskontroll, strålskydd, säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall samt avveckling, inklusive en trygg och säker användning av kärnkraft och av andra tillämpningar av joniserande strålning än kärnkraft.
- Bibehålla och vidareutveckla expertis och kompetens på kärnenergiområdet inom gemenskapen.
- Främja utvecklingen av fusionsenergi som en potentiell framtida energikälla för elproduktion och bidra till genomförandet av den europeiska färdplanen för fusionsenergi.
- Stödja EU:s och dess medlemsstaters politik för att kontinuerligt förbättra kärnsäkerhet, kärnämneskontroll och nukleärt fysiskt skydd.

1.3.3 Verkan eller resultat som förväntas

Beskriv den verkan som förslaget eller initiativet förväntas få på de mottagare eller den del av befolkningen som berörs.

Resultaten av Euratomfinansierade åtgärder kommer att bidra till hanteringen av följande utmaningar:

- Bättre kärnsäkerhet. Euratomfinansierad forskning kommer att bidra till att i) förbättra utformningen av framtida kärnkraftverk (inklusive små modulära reaktorer), ii) utveckla eftermonteringen av säkerhetsdetaljer i befintliga kärnkraftverk och iii) tillhandahålla verktyg, metoder och vägledning till de som driver kärnkraftverk och till säkerhetsmyndigheter för övervakningen av säkerheten vid kärntekniska anläggningar.
- Hantering av radioaktivt avfall. Det europeiska partnerskapet EURAD-2, som medfinansieras av Euratom, kommer att stödja i) framtagningen av säkerhetsdokumentation för djup geologisk lagring av medel- och högaktivt

avfall, ii) driften och tillsynen av djupa geologiska anläggningar, iii) framtagningen av säkra lösningar för lagringen före avfallets slutförvaring och för mellanlagringen av avfall och iv) kunskapshanteringen och utbytet av bästa praxis mellan medlemsstaterna.

- Tillämpningsområden för strålning och strålskydd. Forskningen kommer att i) förbättra förståelsen av lågdosstrålningens inverkan på folkhälsan, ii) förbättra utvecklingen av medicinska tillämpningar av joniserande strålning för att främja i synnerhet behandlingen av patienter genom att optimera de behandlingar som redan används på kliniker och stödja införandet av ny teknik som fortfarande är under utveckling och iii) stödja utvecklingen av tillämpningar för joniserande strålning på andra områden, såsom rymden, industrin, miljöövervakning och den cirkulära ekonomin.
- Expertis och kompetens på kärnenergiområdet inom gemenskapen. Euratomfinansierade åtgärder kommer att syfta till att stödja forskares mobilitet och i högre grad tillgängliggöra forskningsreaktorer och andra kärnforskningsanläggningar. Särskilda utbildningsåtgärder och utbildningsverksamheter inom ramen för andra Euratomprojekt kommer att bidra till att kompetensen på kärnenergiområdet upprätthålls i Europa.
- När det gäller utvecklingen av fusionsenergi är syftet med Euratomprogrammet att i) förbättra förståelsen av plasmatillståndet och dess interaktion med omgivningen i syfte att bygga den vetenskapliga grund som krävs för att utveckla en fusionsenergikälla, ii) ta fram en teknisk färdplan som i detalj anger de viktigaste forsknings- och innovationsbehoven, med tydliga resultat och hur de förhåller sig till fusionskraftverkets utformning, konstruktion och drift och efterföljande kommersialisering, iii) stödja utvecklingen av kritisk teknik för fusionskraftverk, såsom högttemperatursupraledande magneter, generella koncept, funktionella material, plasmavända material och tritumbearbetning och iv) slutföra den konceptuella utformningen av ett fusionskraftverk, med fokus på att undanröja de största riskerna.

1.3.4 Prestationsindikatorer

Ange indikatorer för övervakning av framsteg och resultat.

Programmets nyckelprestationsindikatorer finns i bilaga II till förslaget. Euratomprogrammet förväntas stödja framsteg när det gäller i) kunskap för att stärka kärnsäkerheten och det nukleära fysiska skyddet, ii) säkra tillämpningar av joniserande strålning, iii) hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall, iv) strålskydd och v) utvecklingen av fusionsenergi. Framstegen på dessa områden kommer att mätas med hjälp av indikatorer för i) vetenskapliga publikationer, ii) framsteg i genomförandet av färdplanen för fusionsenergi, iii) utbildning och stöd till nukleärt fysiskt skydd och kärnämneskontroll, iv) utveckling av expertis och kompetens och v) tillgång till forskningsinfrastrukturer.

1.4 Förslaget eller initiativet avser

☐ en ny åtgärd

☐ en ny åtgärd som bygger på ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd¹

¹ I den mening som avses i artikel 58.2 a eller b i budgetförordningen.

☒ en förlängning av en befintlig åtgärd

☐ en sammanslagning eller omdirigering av en eller flera åtgärder mot en annan/en ny åtgärd

1.5 Grunder för förslaget eller initiativet

1.5.1 *Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet*

Användningen av kärnenergi för kärnkraft och andra tillämpningar kräver en kontinuerlig insats för att minska skydds- och säkerhetsriskerna och stödja utvecklingen av säker kärnteknik och optimalt strålskydd. Eftersom joniserande strålning används för tillämpningar inom fler och fler områden måste människor och miljön skyddas mot onödig exponering för strålning. Teknik för joniserande strålning används varje dag i Europa på en rad områden såsom hälso- och sjukvården, industrin och forskningen, och den medför stora fördelar för EU:s befolkning och ekonomi.

Offentlig och privat forskning i medlemsstaterna kan i hög grad bidra till dessa fördelar, och Euratoms uppgift är att komplettera nationella insatser med ett gemenskapsbaserat forsknings- och utbildningsprogram.

Den Euratomstödda forskningen bör hjälpa medlemsstaterna och industrin att uppfylla kraven i Euratomfördraget och Euratomdirektiven om kärnsäkerhet, grundläggande säkerhetsnormer och hanteringen av radioaktivt avfall. Den bör också stödja kraven på säkerhetskontroller enligt kapitel 7 i Euratomfördraget och tillhörande förordning.

För att ligga i linje med löptiden för Horisont Europa och den fleråriga budgetramen kommer det föreslagna programmet att genomföras under två års tid (från början av 2026 till slutet av 2027), i enlighet med artikel 7 i Euratomfördraget.

Genom det föreslagna programmet kommer den viktigaste forskningsverksamheten i programmet för 2021–2025 att fortsätta när det gäller kärnsäkerhet, nukleärt fysiskt skydd och kärnämneskontroll, avfallshantering och strålskydd samt fusionsenergi.

1.5.2 *Mervärdet av en åtgärd på unionsnivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med "mervärdet av en åtgärd på unionsnivå" i detta avsnitt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.*

Genom forskningssamarbete möjliggör programmet en EU-omfattande strategi för både i) förbättring av kärnsäkerhet och strålskydd inom alla tillämpningsområden och ii) utmaningen att utveckla fusion som energikälla. Programmet ökar avsevärt EU:s förmåga att mobilisera en bredare pool av spetskompetens, expertis och tvärvetenskaplighet inom kärnforskning, vilket ger effekter som sträcker sig långt utöver vad som kunde ha uppnåtts på nationell eller regional nivå. Detta gynnar särskilt de mindre medlemsstaterna, som kan dra nytta av stordriftsfördelar som följer av att resurser sammanförs på europeisk nivå och den öppna åtkomsten till JRC:s anläggningar.

Genom JRC tillhandahåller programmet värdefull oberoende vetenskaplig rådgivning till stöd för genomförandet av EU:s politik på områdena kärnsäkerhet, hantering av radioaktivt avfall, strålskydd, nukleärt fysiskt skydd, kärnämneskontroll och icke-

spridning. JRC:s unika infrastruktur och laboratorier gör att centrumet kan spela en avgörande roll när det gäller att främja kärnforskning och erbjuda unika utbildningsmöjligheter i EU.

1.5.3 Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder

Resultaten av efterhandsutvärderingen av Euratomprogrammet 2014–2020 och interimsvärderingen av programmet för 2021–2025 beaktades vid utarbetandet av detta förslag.

1.5.4 Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument

Programmets budget fastställdes redan i den fleråriga budgetramen 2021–2027.

Synergier med andra EU-program (särskilt Horisont Europa) föreskrivs i artikel 10 i förslaget till förordning. Bilaga IV till förordningen om Horisont Europa innehåller bestämmelser som främjar synergier med Euratomprogrammet och är inriktade på utbildnings- och fortbildningsåtgärder och gemensam forskning med fokus på övergripande aspekter av en säker och trygg användning av andra tillämpningar av joniserande strålning än kärnkraft, inom sektorer såsom medicin, industri, jordbruk, rymd, klimatförändringar, säkerhet och olycksberedskap och tillhandahållande av kärnvetenskap.

1.5.5 Bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning

Ytterligare finansiering kan komma från tredjeländers associering till Euratomprogrammet. Kommissionen överväger också att tillämpa artikel 15.3 i budgetförordningen (återanvändning av tillbakadraganden) på Euratomprogrammet för 2014–2020 avseende medel som anslagits till InnovFin (föregångaren till InvestEU) men inte kunde användas av EIB eftersom det saknades tillförlitliga förslag. Om dessa 20 miljoner euro (motsvarande 8 % av fissionsbudgeten för det nuvarande programmet för 2021–2025) återbetalas skulle Euratom kunna bidra till hanteringen av nya utmaningar på kärnenergiområdet.

1.6 Beräknad varaktighet för och beräknade budgetkonsekvenser av förslaget eller initiativet

☒ **begränsad varaktighet**

- ☒ verkan från och med den 1 januari 2026 till och med den 31 december 2027
- ☒ Budgetkonsekvenser från 2026 till 2027 för budgetmässiga åtaganden och från 2026 till 2030 för betalningsbemyndiganden.

☐ **obegränsad varaktighet**

- Efter en inledande period ÅÅÅÅ–ÅÅÅÅ,
- beräknas genomförandetakten nå en stabil nivå.

1.7 Planerad(e) genomförandemetod(er)²

☒ **Direkt förvaltning** som sköts av kommissionen

- ☒ via dess avdelningar, vilket också inbegriper personalen vid unionens delegationer;
- ☐ via genomförandeorgan

☐ **Delad förvaltning** med medlemsstaterna

☐ **Indirekt förvaltning** genom att uppgifter som ingår i budgetgenomförandet anförtros

- ☐ tredjeländer eller organ som de har utsett
- ☐ internationella organisationer och organ kopplade till dem (ange vilka)
- ☐ EIB och Europeiska investeringsfonden
- ☐ organ som avses i artiklarna 70 och 71 i budgetförordningen
- ☐ offentligrättsliga organ
- ☐ privaträttsliga organ som har anförtrotts offentliga förvaltningsuppgifter i den utsträckning som de har försetts med tillräckliga ekonomiska garantier
- ☒ organ som omfattas av privaträtten i en medlemsstat, som anförtrotts genomförandeuppgifter inom ramen för ett offentlig-privat partnerskap och som har försetts med tillräckliga ekonomiska garantier
- ☐ organ eller personer som anförtrotts genomförandet av särskilda åtgärder inom Gusp enligt avdelning V i fördraget om Europeiska unionen och som fastställs i den grundläggande akten.
- *Vid fler än en metod, ange kompletterande uppgifter under "Anmärkningar".*

Anmärkningar

Kommissionen kommer att genomföra programmet med hjälp av direkt och indirekt förvaltning genom europeiska partnerskap (se artikel 6.1 i förslaget). Vissa av Euratoms
--

² Närmare förklaringar av de olika genomförandemetoderna med hänvisningar till respektive bestämmelser i budgetförordningen återfinns på webbplatsen Budgpedia:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

medfinansierade partnerskap kommer att genomföra finansieringen genom kaskadansökningsomgångar.

2. FÖRVALTNING

2.1 Regler om uppföljning och rapportering

Ange intervall och andra villkor för sådana åtgärder:

Alla uppgifter om förvaltningsförfaranden (ansökningar, andel framgångsrika ansökningar, hur lång tid det tar innan stödet tilldelas, typ av bidragsmottagare osv.) kommer att samlas in och lagras, och tillhandahållas i realtid via en särskild databas.

Rapporterna kommer att innehålla information om förvaltningsförfarandena och, så småningom, information om output och resultat. En gemensam slututvärdering av detta program och programmet för 2021–2025 kommer att genomföras.

Indikatorer på kort, medellång och lång sikt har fastställts utifrån en rad effektkedjor. Rapporteringsbestämmelser för deltagare har utformats mot bakgrund av dessa indikatorer samtidigt som deltagarnas administrativa börda har begränsats. Överallt där det är möjligt kommer uppgifter att samlas in från öppna källor.

JRC:s direkta åtgärder utvärderas dessutom både internt, genom intern övervakning och bedömning av forskningens genomslagskraft, och externt, av en panel bestående av ledande experter som väljs ut i samråd med JRC:s styrelse.

2.2 Förvaltnings- och kontrollsystem

2.2.1 *Motivering av den genomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås*

Euratomprogrammet kommer att genomföras genom direkt förvaltning. Kommissionen får emellertid, när så är lämpligt och effektivt, besluta att genomföra Euratomverksamhet genom delad och/eller indirekt förvaltning (genom europeiska partnerskap).

Kontrollstrategin ska bygga på följande:

- Förfaranden för att välja ut de bästa projekten och omvandla dem till rättsliga instrument.
- Projektledning och avtalshantering under hela löptiden för samtliga projekt.
- Förhandskontroller av alla ansökningar.
- Intyg om den ekonomiska redovisningen över ett visst tröskelvärde.
- Efterhandsrevisioner av ett urval av ansökningarna om utbetalning.
- Vetenskaplig utvärdering av projektresultat.

Revisionerna av Horisont 2020 (inbegripet Euratomprogrammet) tyder på att felfrekvensen har legat väl inom det förväntade intervallet (se avsnitt 2.2.2). Detta visar att de förenklingsåtgärder som redan införts har varit effektiva, även om det finns utrymme för ytterligare förbättringar.

2.2.2 *Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna*

Den grundläggande finansieringsmodellen har hittills utgjorts av ersättning av stödberättigande kostnader. Som Europeiska revisionsrätten ständigt har framhållit, senast i årsrapporten för 2016, är den största risken när det gäller transaktionernas korrekthet att bidragsmottagarna redovisar icke stödberättigande kostnader som

varken upptäcks eller korrigeras före ersättningen. Denna risk är särskilt hög när det gäller sjunde ramprogrammet för forskning och, analogt, Euratomprogrammet, som har komplexa stödregler som ofta misstolkas av bidragsmottagare (särskilt av dem som är mindre bekanta med reglerna, såsom små och medelstora företag, förstagångsdeltagare och enheter utanför EU).

Revisionsrätten erkände värdet av de förenklingar som införts i Horisont 2020 (och därmed även i Euratomprogrammet för 2014–2020). I sin årsrapport för 2016 rekommenderade den dock en mer omfattande användning av förenklade kostnadsalternativ. Sådana förenklade kostnadsalternativ används redan inom vissa delar av programmet, eller för vissa typer av utgifter.

För bidrag var den preliminära representativa felprocenten under sjunde ramprogrammet (inklusive Euratom) 5 %, med en kvarstående felfrekvens på omkring 3 %, efter att hänsyn tagits till alla återkrav och korrigeringar som har genomförts eller kommer att genomföras. Felfrekvenserna var emellertid lägre i de delar av programmet där det var möjligt att använda förenklade kostnadsalternativ i större utsträckning och/eller där det rörde sig om en liten och stabil grupp av bidragsmottagare.

Resultaten av Horisont 2020 (inbegripet Euratomprogrammet) tyder på en representativ felfrekvens på omkring 3 %, med en kvarstående felfrekvens på mindre än 2,5 %. Detta är dock en tidig uppskattning som bör användas med försiktighet och den kommer troligen att öka, kanske till omkring 3–4 %. (Den felnivå som kommissionen förväntade sig för sitt förslag om Horisont 2020 och Euratomprogrammet för 2014–2018 var 3,5 %, men då tog man inte hänsyn till de olika komplikationer som tillkommer under lagstiftningsprocessen.) Den kvarstående felprocenten bör förbli under 3 %, men det är för tidigt att säga om man kommer att komma ned till 2 %.

Vissa fel uppstår på grund av att bidragsmottagarna inte har förstått reglerna. Dessa fel kan hanteras genom förenkling, även om en viss grad av komplexitet alltid kommer att kvarstå. Andra fel uppstår på grund av att bidragsmottagarna inte följer reglerna. Detta sker bara i ett fåtal fall, men en förenkling av de nuvarande reglerna kommer inte att undanröja problemet.

En analys av felfrekvenserna för Horisont 2020 (inbegripet Euratomprogrammet) och de revisioner som hittills gjorts ger följande information:

- Omkring 69 % av felen utgörs av fel i debiteringen för personalkostnader. Återkommande problem är felaktig beräkning av produktiva timmar; oriktiga taxor eller felaktigt antal arbetstimmar som debiteras.
- Omkring 21 % av felen berör övriga direkta kostnader (ej personal). Det fel som oftast återkommer är avsaknaden av en direkt kostnadsmätning.
- Omkring 8 % av felen avser kostnader för underleverantörer och 24 % avser resekostnader.

De fel som upptäcktes under revisionerna av Horisont 2020 och Euratomprogrammet visar att vissa av dem kunde ha undvikits genom förenklingar och genom att undvika onödigt formalism i reglerna. Förbättringar har införts inom ramen för Horisont 2020 och i Horisont Europa och Euratomprogrammet för 2021–2025 (t.ex. nya regler för intern fakturering och ytterligare ersättning). Man vet emellertid ännu inte hur dessa ändringar påverkar felfrekvensen.

En mer omfattande användning av förenklade kostnadsalternativ såsom schablonbelopp och enhetskostnader, liksom en fortsatt förenkling av reglerna, kommer att bidra till en sänkning av den framtida felfrekvensen, som uppskattas till 3–4 % av ett representativt urval. Det underliggande problemet med fel i en finansieringsmetod som bygger på ersättning av stödberättigande kostnader kvarstår emellertid. I ett sådant system kan den representativa felfrekvensen eventuellt minskas till 2,5–3,5 %, med en kvarstående felfrekvens efter korrigeringar, på runt 2 % (men inte nödvändigtvis lägre).

I Horisont Europa infördes enhetsbelopp i större utsträckning. Detta möjliggör en betalning vid leverans av tillfredsställande vetenskapliga resultat. Ingen ytterligare motivering krävs för sådana utbetalningar, alltså inga fakturor, tidrapporter eller betalningsbevis. Finansiella fel förekommer därför inte.

Förslaget till Euratomprogram gör det möjligt för kommissionen att använda finansieringsmodellen med enhetsbelopp under perioden 2026–2027. Den kommer att utvärderas, i synnerhet för att se om detta gör att alla programmets mål kan uppnås (inte bara en lägre felfrekvens). Utbetalningen av enhetsbelopp skulle innebära att riskerna överförs till andra steg i det interna kontrollsystemet, och utvärderingen och bedömningen av resultatet blir då ännu viktigare.

Antalet berörda transaktioner innebär att en hög nivå av systematisk förhandskontroll skulle bli mycket kostsam. Den nuvarande kontrollstrategin bygger därför på riskbaserade förhands- och efterhandskontroller för att bedöma felnivån och att spåra och återkräva felaktiga belopp. Eftersom felfrekvenserna har legat inom det fastställda intervallet bedöms denna kontrollstrategi vara effektiv. Inga större förändringar föreslås men vissa aspekter kommer att vidareutvecklas, som ett införande av revisioner av system och processer.

2.2.3 *Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)*

Kostnaderna för kontrollsystemet (bedömning, urval, projektförvaltning, förhands- och efterhandskontroller) uppskattas till 3–4 % för alla avdelningar inom kommissionen med ansvar för genomförandet av de tidigare ramprogrammen för 2017 (inbegripet kostnaderna för förvaltningen av sjunde ramprogrammet och Horisont 2020). Detta anses rimligt mot bakgrund av de insatser som krävs för att se till att målen uppnås och av antalet transaktioner.

Den förväntade risken för fel vid utbetalning av bidrag med en finansieringsmodell som bygger på ersättning av stödberättigande kostnader uppgår till 2,5–3,5 %. Risken för fel vid avslutandet (efter kontroller och korrigeringar) är omkring 2 %, men inte nödvändigtvis lägre. Den förväntade risken för fel för bidrag med en finansieringsmodell som bygger på enhetsbelopp är nära 0 % (vid utbetalning och vid avslutande). Den sammanlagda förväntade felfrekvensen beror på balansen mellan de båda finansieringsmetoderna (ersättning av stödberättigande kostnader och enhetsbelopp). Kommissionen har för avsikt att tillämpa finansieringsmodellen med enhetsbelopp där så är lämpligt. Det främsta skälet till att använda enhetsbelopp är dock inte att minska felfrekvensen, utan snarare att alla programmets mål ska uppnås. I detta scenario antar man att förenklingsåtgärderna inte kommer att ändras i någon större utsträckning under beslutsprocessen.

Anmärkning: Detta avsnitt gäller endast förfarandet för förvaltningen av bidrag. För administrativa utgifter och driftsutgifter som genomförs genom offentliga upphandlingsförfaranden bör risken för fel vid betalning och avslutande vara lägre än 2 %.

2.3 Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

Beskriv förebyggande åtgärder (befintliga eller planerade), t.ex. från strategi för bedrägeribekämpning.

De överenskommelser om medverkan som till följd av denna förordning kommer att ingås med tredje part ska föreskriva övervakning och finansiell kontroll från kommissionens sida eller från en företrädare bemyndigad av kommissionen tillsammans med revisioner av revisionsrätten eller Olaf, enligt EU:s val, om så är nödvändigt på plats.

3. FÖRSLAGETS ELLER INITIATIVETS BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER

3.1 Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och utgiftsposter i den årliga budgeten

- Befintliga budgetposter

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetpost	Typ av utgifter	Bidrag			
	Nummer	Diff./Icke-diff ¹ .	från Efta-länder ²	från kandidatländer och potentiella kandidater ³	från andra tredjeländer	övriga inkomster avsatta för särskilda ändamål
H1	01 01 02 Stödutgifter för Euratoms forsknings- och utbildningsprogram					
	01 01 02 01 Utgifter för tjänstemän och tillfälligt anställda som genomför Euratoms forsknings- och utbildningsprogram – Indirekta forskningsåtgärder	Icke-diff.				
	01 01 02 02 Extern personal som genomför Euratoms forsknings- och utbildningsprogram – Indirekta forskningsåtgärder	Icke-diff.				
	01 01 02 03 Övriga förvaltningsutgifter för Euratoms forsknings- och utbildningsprogram – Indirekta forskningsåtgärder	Icke-diff.				
	01.010211 Utgifter för tjänstemän och tillfälligt anställda som genomför Euratoms forsknings- och utbildningsprogram – Direkta forskningsåtgärder	Icke-diff.	NEJ	JA	JA	NEJ
	01.010212 Extern personal som genomför Euratoms forsknings- och utbildningsprogram – Direkta forskningsåtgärder	Icke-diff.				
	01.010213 Övriga förvaltningsutgifter för Euratoms forsknings- och utbildningsprogram – Direkta forskningsåtgärder	Icke-diff.				
		Diff.				
	01 03 Driftsbudget för Horisonts Euratom					
	01 03 01 Fusionsforskning och utveckling (indirekta åtgärder)					
	01 03 02 Kärnklyvning, säkerhet och strålskydd (indirekta åtgärder)					
	01.0303 Gemensamma forskningscentrumets direkta åtgärder inom					

¹ Differentierade respektive icke-differentierade anslag.

² Efta: Europeiska frihandelssammanslutningen.

³ Kandidatländer och i förekommande fall potentiella kandidater i västra Balkan.

	kärnenergiområdet					
--	-------------------	--	--	--	--	--

- Nya budgetposter som föreslås

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetpost	Typ av utgifter	Bidrag			
	Nummer	Diff./Icke- diff.	från Efta- länder	från kandidatländer och potentiella kandidater	från andra tredjeländer	övriga inkomster avsatta för särskilda ändamål

3.2 Förslagets beräknade budgetkonsekvenser för anslagen

3.2.1 Sammanfattning av beräknad inverkan på driftsanslagen

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att driftsanslag tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att driftsanslag tas i anspråk enligt följande:

3.2.1.1 Anslag i den antagna budgeten

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

Rubrik i den fleråriga budgetramen	1	Inre marknaden, innovation och digitalisering
------------------------------------	---	---

GD: RTD			År 2026	År 2027	Efter 2027	TOTALA
•Driftsanslag						
01 03 01 Fusionsforskning och utveckling	Åtaganden	(1a)	116,037	122,196		238,233
	Betalningar	(2a)	46,414	49,478	142,341	238,233
01 03 02 Kärnklyvning, säkerhet och strålskydd (indirekta åtgärder)	Åtaganden	(1b)	52,998	55,811		108,809
	Betalningar	(2b)	21,199	22,924	64,686	108,809
Anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program ⁵⁸						
01 01 02 01 Utgifter för tjänstemän och tillfälligt anställda som genomför Euratoms forsknings- och utbildningsprogram – Indirekta forskningsåtgärder	Åtaganden = betalningar	(3a)	8,223	8,523		16,746
01 01 02 02 Extern personal som genomför Euratoms forsknings- och utbildningsprogram – Indirekta forskningsåtgärder	Åtaganden = betalningar	(3b)	0,348	0,361		0,708
01 01 02 03 Övriga förvaltningsutgifter för Euratoms forsknings- och	Åtaganden = betalningar	(3c)	1,658	1,718		3,376

⁵⁸ Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

utbildningsprogram – Indirekta forskningsåtgärder						
TOTALA anslag för GD RTD	Åtaganden	=1a+1b +3a+3b+3c	179,263	188,609		367,872
	Betalningar	=2a+2b+3a+ 3b+3c	77,841	83,004	207,027	367,872
GD: JRC			År 2026	År 2027	Efter 2027 (se punkt 1.6)	TOTALA
•Driftsanslag						
01 03 03 Gemensamma forskningscentrumets direkta åtgärder inom kärnenergiområdet	Åtaganden	(1a)	12,500	12,500		25,000
	Betalningar	(2a)	3,700	9,700	11,600	25,000
Anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program ⁵⁹						
01 01 02 11 Utgifter för tjänstemän och tillfälligt anställda som genomför Euratoms forsknings- och utbildningsprogram – Direkta forskningsåtgärder	Åtaganden = betalningar	(3a)	56,277	57,277		113,554
01 01 02 12 Extern personal som genomför Euratoms forsknings- och utbildningsprogram – Direkta forskningsåtgärder	Åtaganden = betalningar	(3b)	10,455	10,455		20,910
01 01 02 13 Övriga förvaltningsutgifter för Euratoms forsknings- och utbildningsprogram – Direkta forskningsåtgärder	Åtaganden = betalningar	(3c)	35,314	35,697		71,011
TOTALA anslag för GD JRC	Åtaganden	=1a+3a+3b+ 3c	114,546	115,929		230,475
	Betalningar	=2a+3a+3b+ 3c	105,746	113,129	11,600	230,475

⁵⁹ Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

• TOTALA driftsanslag	Åtaganden	(4)	181,534	190,507	0	372,041
	Betalningar	(5)	71,313	82,102	218,627	372,041
• TOTALA anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program	Åtaganden = betalningar	(6)	112,275	114,031		226,306
TOTALA anslag för RUBRIK 1 i den fleråriga budgetramen	Åtaganden	=4+ 6	293,809	304,538		598,347
	Betalningar	=5+ 6	183,588	196,133	218,627	598,347

Rubrik i den fleråriga budgetramen	7	”Administrativa utgifter”
---	----------	---------------------------

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

		År 2026	År 2027	Efter 2027 (se punkt 1.6)			TOTALT
GD: <.....>							
• Personalresurser							
• Övriga administrativa utgifter							
TOTALT GD <.....>	Anslag						

TOTALA anslag för RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	(summa åtaganden = summa betalningar)						
---	--	--	--	--	--	--	--

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

		År 2026	År 2027	Efter 2027, för in så många år som behövs för att redovisa hur länge resursanvändningen påverkas (jfr avsnitt 1.6)			TOTALT
TOTALA anslag för RUBRIKERN 1–7 i den fleråriga budgetramen	Åtaganden						
	Betalningar						

3.2.2 Beräknad output som finansieras med driftsanslag

Åtagandebemyndiganden i miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

Ange mål och			År	År	År	År	För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på	TOTALT
--------------	--	--	----	----	----	----	---	--------

output ↓			N		N+1		N+2		N+3		resursanvändningen (jfr punkt 1.6)							
	OUTPUT																	
	Typ ⁶⁰	Genomsnittliga kostnader	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Totalt antal	Total kostnad
SPECIFIKT MÅL nr 1 ⁶¹ ...																		
- Output																		
- Output																		
- Output																		
Delsumma för specifikt mål nr 1																		
SPECIFIKT MÅL nr 2...																		
- Output																		
Delsumma för specifikt mål nr 2																		
TOTALT																		

⁶⁰ Output är de produkter och tjänster som levereras (t.ex. antal studentutbyten som har finansierats eller antal kilometer väg som har byggts)

⁶¹ Mål som redovisats under avsnitt 1.4.2: "Specifikt/specifika mål"

3.2.3 Sammanfattning av beräknad inverkan på de administrativa anslagen

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att anslag av administrativ natur tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att anslag av administrativ natur tas i anspråk enligt följande:

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

	År 2026	År 2027	TOTALT
RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen			
Personalresurser			
Övriga administrativa utgifter			
Delsumma för RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen			

Utanför RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	År 2026	År 2027	TOTALT
Personalresurser	75,303	76,616	151,918
Andra utgifter av administrativ natur	36,972	37,415	74,387
Delsumma utanför RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	112,275	114,031	226,305

TOTALT	112,275	114,031	226,305
---------------	----------------	----------------	----------------

Personalbehov och andra utgifter av administrativ natur ska täckas genom anslag inom generaldirektoratet som redan har avdelats för att förvalta åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, samt vid behov kompletterat med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

3.2.3.1 Beräknat personalbehov

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

Beräkningarna ska anges i heltidsekvivalenter

	År 2026	År 2027
• Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)		
20 01 02 01 (vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna)		
20 01 02 03 (delegationer)		
01 01 02 01 (indirekta forskningsåtgärder)	47	47
01 01 02 11 (direkta forskningsåtgärder)	396	390
Andra budgetposter (ange vilka)		
• Extern personal (heltidsekvivalenter) ⁶²		
20 02 01 (kontraktsanställda och nationella experter finansierade genom ramanslaget)	0	0
20 02 03 (kontraktsanställda, lokalanställda, nationella experter och unga experter som tjänstgör vid EU:s delegationer)	0	0
XX 01 xx yy zz ⁶³	- vid huvudkontoret	
	- vid delegationer	
01 01 02 02 (kontraktsanställda och nationella experter – indirekta forskningsåtgärder)	4	4
01 01 02 12 (kontraktsanställda och nationella experter – direkta forskningsåtgärder)	153	138
Andra budgetposter (ange vilka)		
TOTALT	600	579

XX motsvarar det politikområde eller den avdelning i budgeten som avses.

Personalbehoven ska täckas med personal inom generaldirektoratet vilka redan har avdelats för förvaltningen av åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

Beskrivning av arbetsuppgifter:

Tjänstemän och tillfälligt anställda	Arbetsuppgifter som härrör från förvaltningen och genomförandet av Euratoms särskilda forsknings- och utbildningsprogram; de innehar befattningar som är upptagna på de godkända tjänsteförteckningarna i samband med indirekta och direkta forskningsåtgärder.
Extern personal	Arbetsuppgifter för extern personal som genomför Euratoms särskilda forsknings- och utbildningsprogram i form av direkta och indirekta forskningsåtgärder.

⁶² [Denna fotnot förklarar vissa initialförkortningar som inte används i den svenska versionen].

⁶³ Särskilt tak för finansiering av extern personal genom driftsanslag (tidigare s.k. BA-poster).

3.2.4 Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen

Förslaget/initiativet

- ☐ kan finansieras fullständigt genom omfördelningar inom den berörda rubriken i den fleråriga budgetramen

--

- ☐ kräver användning av den outnyttjade marginalen under den relevanta rubriken i den fleråriga budgetramen och/eller användning av särskilda instrument enligt definitionen i förordningen om den fleråriga budgetramen

--

- ☐ kräver en översyn av den fleråriga budgetramen

--

3.2.5 Bidrag från tredje part

Förslaget/initiativet

- ☐ innehåller inga bestämmelser om samfinansiering från tredje parter
- ☒ innehåller bestämmelser om samfinansiering från tredje parter enligt följande uppskattning:

Anslag i miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

	2026	2027	Totalt
Ange vilket organ som deltar i samfinansieringen			
TOTALA anslag som tillförs genom samfinansiering	p.m.	p.m.	p.m.

3.3 Beräknad inverkan på inkomsterna

- ☐ Förslaget/initiativet påverkar inte inkomsterna.
- ☒ Förslaget/initiativet påverkar inkomsterna på följande sätt:
 - ☐ Påverkan på egna medel
 - ☒ Påverkan på andra inkomster

ange om inkomsterna är avsatta för särskilda utgiftsposter ☐

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

Inkomstposter i den årliga budgeten:	Belopp som förts in för det innevarande budgetåret	Förslagets/initiativets inverkan på inkomsterna ¹	
		2026	2027
Post 6011 Post 6012 Post 6013 Post 6031	p.m.	p.m.	p.m.

För inkomster avsatta för särskilda ändamål, ange vilka utgiftsposter i budgeten som berörs.

01 03 XX Anslag som härrör från bidrag från tredje man

Övriga anmärkningar (t.ex. vilken metod/formel som har använts för att beräkna inverkan på inkomsterna eller andra relevanta uppgifter).

Tredjeländer kan komma att bidra till programmet genom associeringsavtal. Villkoren för bestämning av det ekonomiska bidragets omfång kommer att fastställas i associeringsavtal med varje enskilt land och ska garantera automatisk korrigering av eventuella betydande obalanser jämfört med det belopp som enheter som är etablerade i det associerade landet erhåller genom deltagande i programmet, med beaktande av kostnader för programmets förvaltning.

4. DIGITALA INSLAG

4.1 Krav med digital relevans

Denna förordning innehåller inte ytterligare krav med digital relevans. Bestämmelserna i förordning (EU) 2021/695 är tillämpliga och omfattar krav med digital relevans när det gäller insamling, överföring och lagring av uppgifter samt utbyte av information.

4.2 Data

Denna förordning innehåller inte ytterligare krav med digital relevans för insamling, behandling, generering, utbyte eller delning av uppgifter. Bestämmelserna i förordning (EU) 2021/695 ska tillämpas.

4.3 Digitala lösningar

Denna förordning innehåller inte ytterligare krav med digital relevans som kräver en digital

¹ Vad gäller traditionella egna medel (tullar, sockeravgifter) ska nettobeloppen anges, dvs. bruttobeloppen minus 20 % avdrag för uppbörds kostnader.

lösning. Bestämmelserna i förordning (EU) 2021/695 ska tillämpas.

4.4 Interoperabilitetsbedömning

Denna förordning innehåller inte ytterligare krav med digital relevans med avseende på digitala offentliga tjänster. Bestämmelserna i förordning (EU) 2021/695 ska tillämpas.

4.5 Åtgärder till stöd för digitalt genomförande

Denna förordning innehåller inte ytterligare krav med digital relevans som kräver särskilda genomförandeåtgärder. Bestämmelserna i förordning (EU) 2021/695 ska tillämpas.